

ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

นางสาวคำปิ่น พิมพ์พร

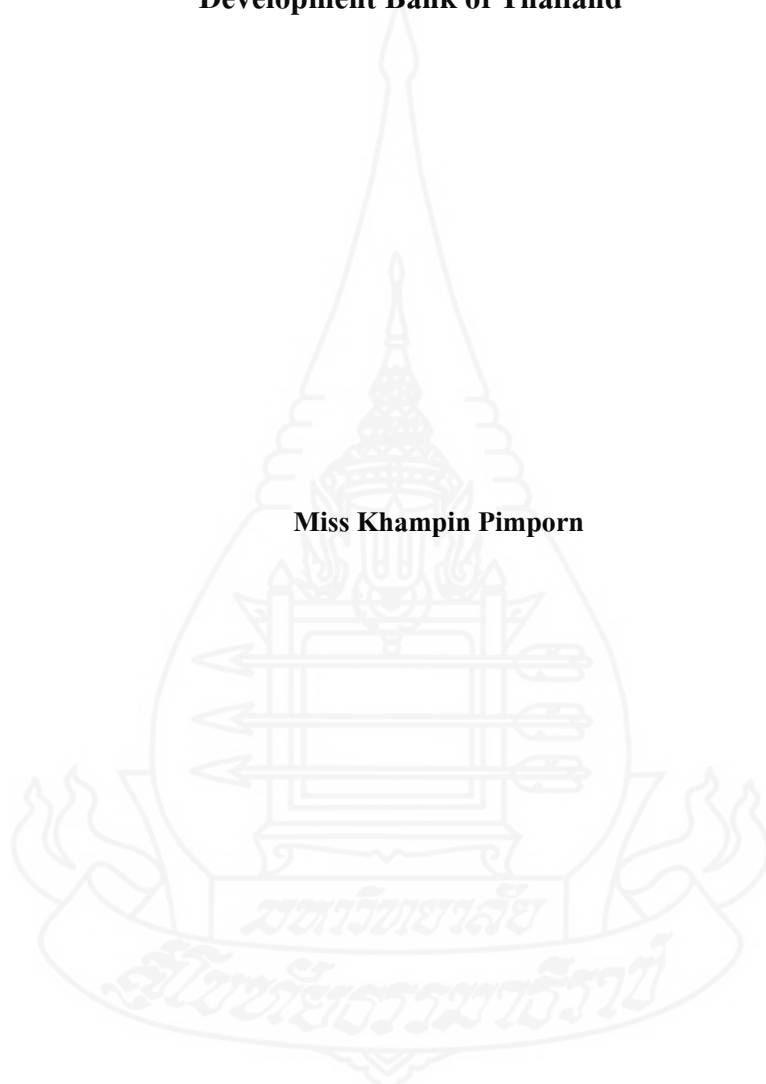

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2555

**Factors Affecting Credit Lending of the Small and Medium Enterprise
Development Bank of Thailand**

Miss Khampin Pimporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
ชื่อและนามสกุล	นางสาวคำปิ่น พิมพ์พร
แขนงวิชา	เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์ 2. รองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ผู้วิจัย นางสาวคำปิ่น พิมพ์พร **รหัสนักศึกษา** 2496000585 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์สุณีย์ ศิลพิพัฒน์ (2) รองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช
ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) บทบาทและความสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาส ในช่วงปี 2547- 2554 โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม คือ ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย กับตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ปริมาณเงินทุน ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำ และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผลการศึกษาพบว่า 1) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยเป็นสถาบันการเงินหลักของรัฐในการให้บริการ และส่งเสริมวิสาหกิจไทย 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารฯ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กร คือ ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และปัจจัยภายนอกองค์กร คือ ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ

คำสำคัญ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ

Thesis title: Factors Affecting Credit Lending of the Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand

Researcher: Miss Khampin Pimporn ; **ID:** 2496000585; **Degree:** Master of Economics;

Thesis advisors: (1) Sunee Silphiphat, Associate Professor; (2) Jarin Teswanitch, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this study were to investigate: 1) the importance and role of The Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand (SME Bank) which support small and medium enterprises; and 2) the factors influencing credit lending of The Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand.

The study used secondary quarterly time-series data during 2004-2011 and applied regression model to analyze the relationship between dependent variable, i.e. amount of credit lending and independent variables, including internal organizational factors, i.e. financial capital, domestic loans, foreign loans, minimum loan interest rate, and the ratio of Non-Performing Loans, and external factors, i.e. gross domestic product, the exports value of the small and medium enterprise, and the confidence index of trade and service enterprises.

The research findings showed that: 1) the Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand was the core financial institution which serviced and promoted Thai small and medium enterprises; and 2) domestic loans and gross domestic product had positive relationships with the bank's credit lending, at a statistical significant 0.05 level, as the internal and external factors respectively.

Keywords : Small and Medium Enterprises, The Small and Medium Enterprise Development Bank of Thailand, Non-Performing Loans, Confidence Index of Trade and Service Enterprises

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ
รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์ และรองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่าง
ใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม ที่ให้ความกรุณาร่วม
เป็นกรรมการสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการวิจัยครั้งนี้ ร่วมกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ด้าน
เศรษฐศาสตร์ให้กับผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

และขอขอบคุณผู้บริหารและพนักงาน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมแห่งประเทศไทยที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครอบครัวพิมพ์พร คุณถาวรวรรณ วุทธาเสถียร
นาวาอากาศตหญิงเอิบอวล พรหมศรีน และเพื่อนพี่น้องทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจและให้ความ
ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จได้ด้วยดี

นางสาวคำปิ่น พิมพ์พร

พฤศจิกายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย	6
วิธีการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้.....	11
ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด.....	16
ทฤษฎีการจัดสรรหลักทรัพย์.....	18
ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของฟิชเชอร์	19
ทฤษฎีการกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ.....	20
ตลาดการเงิน	25
ระบบสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของประเทศไทย.....	26
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
วิธีการเก็บข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 บทบาทธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	43
ประวัติความเป็นมาธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย	43
วิสัยทัศน์ และพันธกิจของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่ง ประเทศไทย	45
บทบาทของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	45
ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย	48
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	54
ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	57
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	60
การวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ	60
การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ	62
การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	65
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแบบจำลองด้วยวิธี OLS	67
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77
ก ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพหุคูณ ครั้งที่ 1	78
ข ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพหุคูณ ครั้งที่ 2	81
ประวัติผู้วิจัย	84

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ข้อมูลสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย.....	1
ตารางที่ 4.1 ต้นทุนเงิน อัตราดอกเบี้ย และส่วนต่างดอกเบี้ย	52
ตารางที่ 4.2 ประเภทหลักประกัน	57
ตารางที่ 5.1 แสดงผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและ ตัวแปรตาม	65
ตารางที่ 5.2 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยของปริมาณการปล่อยสินเชื่อ ครั้งที่ 1	67
ตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยของปริมาณการปล่อยสินเชื่อ ครั้งที่ 2	68

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ลักษณะของเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้	12
ภาพที่ 2.2 ลักษณะของเส้นอุปทานของเงินให้กู้	12
ภาพที่ 2.3 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของการให้กู้	13
ภาพที่ 2.4 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้	14
ภาพที่ 2.5 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของสำนักคลาสสิก	21
ภาพที่ 2.6 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจสภาพคล่อง	24
ภาพที่ 2.7 โครงสร้างตลาดการเงิน	26
ภาพที่ 4.1 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	45
ภาพที่ 4.2 บทบาทของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	46
ภาพที่ 4.3 โครงการสินเชื่อบรรเทาภาวะวิกฤติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	48
ภาพที่ 4.4 มูลค่าสินเชื่อกองคลังรวม	50
ภาพที่ 4.5 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	51
ภาพที่ 4.6 โครงสร้างสินทรัพย์รวม	52
ภาพที่ 4.7 กำไรขาดทุนสุทธิ	53
ภาพที่ 4.8 การบริหารจัดการหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	54
ภาพที่ 5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับปริมาณเงินทุน ปริมาณเงินกู้ยืม ภายในประเทศ และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ	60
ภาพที่ 5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ	61
ภาพที่ 5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้	62
ภาพที่ 5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ	62
ภาพที่ 5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับมูลค่าการส่งออกของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	63

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 5.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินค้ากับดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ
ภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม64

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นกลุ่มธุรกิจที่เป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยสถิติในปี 2547-2554 พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนจาก 2,199,130 รายในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 2,646,549 ราย มีการจ้างงานจาก 9,330,667 คนในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 10,995,977 คนในปี 2554 และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจาก 2,486,892 ล้านบาทในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 3,859,588 ล้านบาทในปี 2554 แต่สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงลดลงจากร้อยละ 37.8 ในปี 2547 เหลือเพียงร้อยละ 36.6 ในปี 2554 เนื่องจากการเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด ทั้งในด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและด้านการส่งออก

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

	วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม		วิสาหกิจ ขนาดใหญ่		รวม	
	2547	2554	2547	2554	2547	2554
มูลค่า GDP (ล้านบาท)	2,486,892 (37.8)	3,859,588 (36.6)	3,438,313 (52.3)	5,273,354 (50.0)	5,925,205 (90.1) ¹	9,132,942 (86.6) ²
สัดส่วน GDP / GDP รวมทั้งประเทศ (ร้อยละ)						
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)(ร้อยละ)	1,251,450 (32.9)	2,159,105 (31.0)	2,549,721 (97.1)	4,815,309 (69.0)	3,801,171 (100.0)	6,974,414 (100.0)

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

	วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม		วิสาหกิจ ขนาดใหญ่		รวม	
	2547	2554	2547	2554	2547	2554
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)(ร้อยละ)	1,171,073 (30.2)	2,068,859 (29.9)	2,703,751 (69.8)	4,841,438 (70.1)	3,874,824 (100.0)	6,910,297 (100.0)
การจ้างงาน (คน) (ร้อยละ)	9,330,667 (80.4)	10,995,977 (83.9)	2,273,665 (19.6)	2,111,229 (16.1)	11,604,332 (100.0)	13,107,263 (100.0)
จำนวนวิสาหกิจ (ราย)(ร้อยละ)	2,199,130 (99.5)	2,646,549 (99.8)	10,520 (0.5)	6,305 (0.2)	2,209,650 (100.0)	2,652,854 (100.0)

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2554) รายงานสถานการณ์วิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2547

หมายเหตุ

¹ ในปี 2547 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีมูลค่า 6,576,834 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคนอกเกษตร (วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมกับวิสาหกิจขนาด
ใหญ่) 5,925,205 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเป็นมูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเกษตร เท่ากับ 651,629 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.9 ของผลิตภัณฑ์มวล
รวมในประเทศ

² ในปี 2554 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีมูลค่า 10,539,446 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคนอกเกษตร (วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมกับวิสาหกิจขนาด
ใหญ่) 9,132,942 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเป็นมูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเกษตร เท่ากับ 1,406,504 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.3 ของผลิตภัณฑ์
มวลรวมในประเทศ

นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ
เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพราะวิสาหกิจต่าง ๆ ได้เกิดอยู่ใน
ทุกชุมชนร่วมกันผลิตสินค้า เช่น OTOP และยังเป็นหน่วยผลิตที่สนับสนุนและเชื่อมโยงไปสู่กิจการ
ต่างๆ โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่ ขนาดกลางและหรือกิจการขนาดย่อมด้วยกันเอง ในรูปแบบของ

การผลิตเป็นสินค้าวัตถุดิบขั้นต้น ชั้นกลาง ด้วยวิธีการว่าจ้างผลิต หรือการรับช่วงการผลิต (Subcontracting) และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังเป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์บริการแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้เริ่มต้นธุรกิจใหม่หรือนักลงทุนหน้าใหม่ จากธุรกิจเล็ก ๆ และพัฒนาจนเติบโตในที่สุด

ปัจจุบันประเทศไทยใช้นโยบายระบบเศรษฐกิจแบบสองทาง (Dual track policy) คือการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศควบคู่ไปกับการสร้างฐานเศรษฐกิจภายในให้เข้มแข็ง ซึ่งยังพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศเป็นหลัก เพื่อหารายได้เข้ามาพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีมูลค่าการค้าขายระหว่างประเทศสูงถึงร้อยละ 124 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ มีมูลค่ารวมของภาคอุตสาหกรรมสูงถึงร้อยละ 40.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รองลงมาเป็นภาคบริการ ร้อยละ 37.2 ภาคการค้าส่งค้าปลีกร้อยละ 13.8 และภาคการเกษตรร้อยละ 8.9 ซึ่งการส่งออกสินค้าหลักของไทยเป็นการส่งออก คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า แผงวงจร ผลิตภัณฑ์พลาสติก และผลิตภัณฑ์โลหะพื้นฐาน ส่วนการนำเข้าหลักเป็นการนำเข้า น้ำมันดิบ เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องจักรอุตสาหกรรม เหล็กและเหล็กกล้า และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ (ฝ่ายวิจัยวางแผนและงบประมาณ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2554)

แต่ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การค้าระหว่างประเทศมีแนวโน้มไปสู่การเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) มากขึ้น ตามข้อตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างกัน และยังช่วยเพิ่มโอกาสในการหาตลาดใหม่ๆ รวมทั้งมีแหล่งวัตถุดิบใหม่ที่ราคาถูกและหลากหลายมากยิ่งขึ้น อันเป็นโอกาสที่ธุรกิจการส่งออก หรือการนำเข้าวัตถุดิบมาผลิตสินค้า จะได้รับประโยชน์จากข้อตกลงนี้ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ทำให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายภายในประเทศมากขึ้น อันส่งผลกระทบต่อตลาดภายในประเทศ เกิดการแข่งขันสูงขึ้น ทำให้ธุรกิจที่ไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอ หรือมีต้นทุนที่สูงกว่าการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ จะได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นธุรกิจในครอบครัว และมีเงินทุนน้อย จะได้รับผลกระทบโดยตรงและอย่างรวดเร็วจากการเปิดเขตการค้าเสรี รวมถึงผลกระทบจากปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น สถานการณ์การเมือง การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ความผันผวนของค่าเงิน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากธุรกิจประสบปัญหาจากปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อการณ์ธุรกิจ เช่น ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน ปัญหาแรงงาน ปัญหาการขนส่งสินค้า เป็นต้น ซึ่งหากได้รับผลกระทบจากปัจจัยดังกล่าวทุกๆ ด้านพร้อมกัน จนทำให้ธุรกิจประสบภาวะชะงักงันกระทั่งอาจถึงขั้นล้มเลิกกิจการ

จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ครบถ้วนจร คือ สนับสนุนเงินทุนควบคู่กับการพัฒนาผู้ประกอบการ ซึ่งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) จึงได้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ด้วยการสนับสนุนแหล่งเงินทุนที่ถือได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาลึกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องเสียเปรียบธุรกิจขนาดใหญ่ในการที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนในต้นทุนที่เหมาะสมและสามารถจะแข่งขันได้ แต่ข้อเท็จจริงการสนับสนุนเงินทุนอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ แต่ต้องมองถึงภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบ เช่น สภาวะแวดล้อมทางการค้า การแข่งขันด้านการผลิตที่ต้องยกระดับมาตรฐานการผลิต รวมถึงการร่วมแลกเปลี่ยนหรือส่งต่อข้อมูลองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น โอกาส การวิเคราะห์ตลาด การบริหารจัดการ ตลอดจนเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ทั้งนี้เป้าหมายสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย คือ ธนาคารจะมีส่วนอย่างไรในการเข้าไปผลักดันให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโต ซึ่งขยายตัวน้อยกว่าการขยายตัวของประเทศโดยรวม และมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ลดลงจากร้อยละ 37.8 ในปี 2547 เหลือร้อยละ 36.6 ในปี 2554 ดังนั้นจึงเป็นภารกิจที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจะต้องเข้าไปมีส่วนผลักดันโดยสนับสนุนหรือเติมเต็มในส่วนที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขาด ทั้งทางด้านเงินทุนและองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

มาตรการที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ดำเนินการอย่างแรก คือ การสนับสนุนเงินทุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพราะเรื่องเงินทุนถือเป็นปัจจัยสำคัญในลำดับต้นของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งหากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สามารถสนับสนุนเงินทุนด้วยต้นทุนที่ต่ำได้ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก็จะสามารถแข่งขันในตลาดได้ และมีกำไรเพียงพอในการหล่อเลี้ยงธุรกิจ สำหรับธุรกิจขนาดกลางนั้นกำไรที่เขาได้เพิ่มขึ้นนั้นก็จะเป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันในตลาดภายใต้การเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ที่เริ่มทยอยประกาศใช้ไปแล้ว

มาตรการต่อไปนอกจากการสนับสนุนด้านเงินทุนดังกล่าวแล้ว การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ก็เป็นเรื่องที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะจากสถิติอัตราการอยู่รอดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า ในปีแรกของการก่อตั้งกิจการนั้น มีอัตราการอยู่รอดร้อยละ 97 แต่จะค่อยๆ ลดลงอย่างต่อเนื่องปีละประมาณร้อยละ 3-4 ทั้งนี้ เป็นผลจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่มีโครงสร้างทางการเงินที่ไม่แข็งแรง และมีความอ่อนไหวมากต่อปัจจัยทั้งภายในและ

ภายนอก นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ และขาดโอกาสด้านตลาดที่จะทำให้อุปสงค์และเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จึงมีนโยบายการสร้างเสริมแกร่งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก : การให้คำปรึกษาแนะนำก่อนการให้สินเชื่อ หรือกิจกรรมเตรียมความพร้อมคู่แหล่งทุน (Pre Loan) เพื่อให้ผู้ประกอบการที่สนใจขอใช้สินเชื่อจากธนาคาร ได้รับการพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมก่อนยื่นกู้ ตลอดจนเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นการช่วยคัดกรองศักยภาพผู้ประกอบการ ก่อนได้รับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจากธนาคาร โดยในปี 2554 มีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 769 ราย และได้รับการอนุมัติสินเชื่อจำนวน 663 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.22 ของผู้ที่ผ่านการพัฒนา

ส่วนที่สอง : กิจกรรมเติมเต็มความเข้มแข็งของลูกค้านานาชาติ (Post Loan) โดยเมื่อได้รับอนุมัติสินเชื่อแล้ว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะได้รับการดูแลและพัฒนาธุรกิจ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้า การช่วยเหลือด้านการบริหารจัดการธุรกิจ และเพิ่มโอกาสทางด้านการตลาด เพื่อส่งเสริม ผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความแข็งแกร่ง มีความพร้อมต่อการเปิดประตูการค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ AEC ที่จะเพิ่มจำนวนผู้บริโภคจาก 60 กว่าล้านคนเป็นเกือบ 600 ล้านคน โดยในปี 2554 มีลูกค้านานาชาติที่เข้าร่วมกิจกรรมแล้วจำนวนทั้งสิ้น 2,412 คน

หาก SMEs ไทยสามารถแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ ก็จะสร้างรายได้ให้กิจการ ก่อให้เกิดการลงทุน การผลิต ส่งผลให้เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้ได้ทั่วประเทศ เพราะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อุปสงค์และเติบโตก็จะทำให้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงขึ้น และมีการคืนกลับสู่ภาครัฐผ่านทางภาษีมากขึ้นด้วยเช่นกัน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ จะทำให้เกิดความสมดุลในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่เป็นเป้าหมายของกระทรวงการคลังในการลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาแนวทางในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทความสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

3. ขอบเขตการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ และบทบาทสำคัญของธนาคาร ในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลสถิติภูมิระหว่างปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2554 และคาดคะเนตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

4. สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จะใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติทำการศึกษากการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และกำหนดสมมติฐานตามปัจจัยดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปริมาณเงินทุน (CAP) ที่เพิ่มขึ้น ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ (BOD) ที่เพิ่มขึ้น ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (BOF) ที่เพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำ (MLR) ที่ลดลง และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ที่ลดลง มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากธนาคารมีข้อจำกัดในการหาแหล่งเงินทุนมาปล่อยสินเชื่อ

4.2 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่เพิ่มขึ้น มูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Export) ที่เพิ่มขึ้น ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TSSI SMEs) ที่เพิ่มขึ้น มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อมแห่งประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ น่าจะมีผลต่อความต้องการสินเชื่อของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น ในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวดี น่าจะทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการสินเชื่อมากตามไปด้วย

5. วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาจะใช้ข้อมูลข้อมูลทุติยภูมิ จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารวิจัยและวารสารต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อมูลรายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2547 - 2554

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การดำเนินงานของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ศึกษาบทบาทและความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐบาลในการพัฒนาวิสาหกิจอย่างไร)

2. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการนำตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มาสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์เพื่อใช้อธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรในสมการ และทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรจากแบบจำลอง โดยใช้วิธีการทางสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

แบบจำลอง

แบบจำลองที่นำไปทำการทดสอบสมการ วิธีการทางสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

$$LOAN = f (CAP, BOD , BOF , INT, NPL, GDP, Export, TSSI SMEs).....(1.1)$$

และเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$LOAN = a_0 + a_1 CAP + a_2 BOD + a_3 BOF + a_4 INT + a_5 NPL + a_6 GDP + a_7 Export + a_8 TSSI SMEs$$

กำหนดให้

LOAN = ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

a_0 = ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่

$a_1 \dots a_6$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

CAP = ปริมาณเงินทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

BOD = ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

BOF = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

INT = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

NPL = อัตราส่วนปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ร้อยละ)

GDP = มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (ล้านบาท)

Export = มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ล้านบาท)

TSSI SMEs = ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (หน่วย)

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs : Small and Medium Enterprises) คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่จำแนกโดยใช้จำนวนการจ้างงานหรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินของวิสาหกิจ และให้ถือจำนวนการจ้างงานหรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรที่น้อยกว่าเป็นเกณฑ์กำหนด โดยแบ่งเป็นกลุ่มประเภทของกิจการเป็น 4 ประเภทได้แก่

6.1.1 กิจการผลิตสินค้า (Manufacturing Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 51 – 200 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 200 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.1.2 กิจการค้าส่ง (Wholesale Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 25 คน หรือ สินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงาน ตั้งแต่ 26 – 50 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.1.3 กิจการค้าปลีก (Retail Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 15 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ไม่เกิน 30 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 16 – 30 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 60 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.1.4 กิจการบริการ (Service Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คนหรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 51 – 200 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 200 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.2 สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ คือ สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบายในการส่งเสริมและการพัฒนาเฉพาะด้านของรัฐบาล

6.3 ปริมาณสินเชื่อ คือ มูลค่าเงินให้กู้ยืมคงค้างทุกประเภทของลูกค้านี้ ที่อยู่กับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.4 ปริมาณเงินทุน คือ คือ มูลค่ารวมหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.5 ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ คือ มูลค่าเงินรับฝาก ตราสารหนี้ เงินกู้ยืมและเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภายในประเทศ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.6 ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ คือ มูลค่าเงินกู้ที่มาจากหน่วยงานในต่างประเทศ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.7 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (Minimum Loan Rate) ตามประกาศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.8 ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ มูลค่าหนี้เสียหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากลูกหนี้ไม่สามารถชำระดอกเบี้ยและเงินต้นคืนให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป

6.9 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ คือ มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผลิตได้ภายในอาณาเขตของประเทศ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

6.10 มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ มูลค่าการส่งออกสินค้ารวมทั้งหมดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6.11 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ ผลสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการที่สำรวจโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6.12 ต้นทุนเงิน (Cost of Fund) คือ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยต่อมูลค่าสินทรัพย์เฉลี่ย

6.13 ส่วนต่างดอกเบี้ย (Net Interest Margin) คือ รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิต่อสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ย (ต่อปี)

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อทราบบทบาทสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

7.2 เพื่อทราบปัจจัยหรือตัวแปรที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยว่า มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารในทิศทางใด ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางและควบคุมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

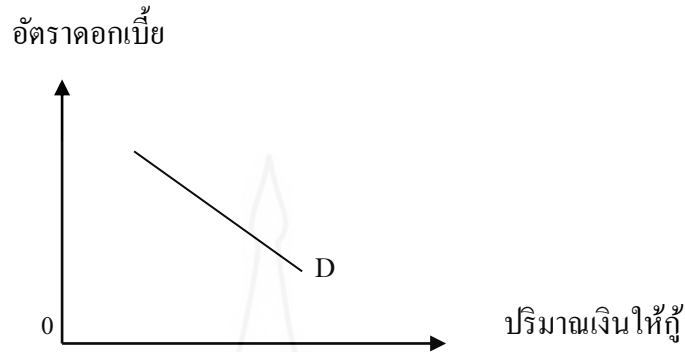
ในการศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ นั้น ได้นำแนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เข้ามาใช้ในการศึกษา คือ 1.ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Funds Theory) 2.ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization Theory) 3.ทฤษฎีการจัดสรรหลักทรัพย์ (Portfolio Management Theory Approach) 4.ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของฟิชเชอร์ (Fisher's Theory of Interest Rates) 5. ทฤษฎีการกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก (The Classical Theory) และทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง (Liquidity Preference Theory) นอกจากนี้ยังมีแนวคิด 6. ตลาดการเงิน และ 7. ระบบสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของประเทศไทย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Funds Theory) นี้ ได้มีการพัฒนาแนวคิดมาจากทฤษฎีของสำนักคลาสสิก โดยแนวความคิดนี้เริ่มต้นโดย Wicksell เมื่อปี ค.ศ. 1936 โดยการนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ และได้มีความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยโดยแท้จริงแล้วไม่ได้จ่ายเพื่อการออม แต่เป็นการจ่ายสำหรับการให้กู้ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปสงค์ต่อเงินกู้ (Demand For Loanable Funds) และอุปทานของเงินให้กู้ (Supply of Loanable Funds) (พิบูล โค้วสุวรรณ, 2533 : 192-194)

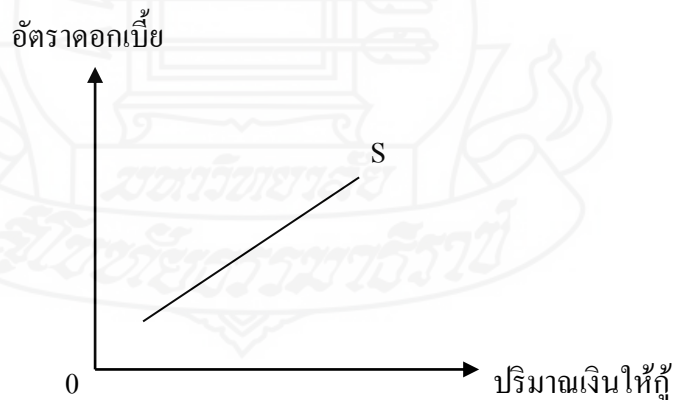
ในด้านอุปสงค์ต่อเงินกู้ที่สำคัญได้แก่ การลงทุน และการถือเงินไว้เฉยๆ ซึ่งการถือเงินชนิดนี้อาจจะมีค่าเป็นลบ โดยทั่วไปแล้วผู้ขอกู้มักจะพอใจในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ดังนั้นเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้จะลาดลงจากซ้ายมาขวา เมื่อกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ย และแกนนอนแสดงจำนวนที่ขอกู้ แสดงว่า ณ. ระดับอัตราดอกเบี้ยสูง ความต้องการเงินกู้จะมีน้อย และ

เมื่ออัตราดอกเบี้ยลดต่ำลง ความต้องการเงินกู้จะมีมาก ซึ่งสามารถแสดงเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้ได้ในภาพที่ 2.1

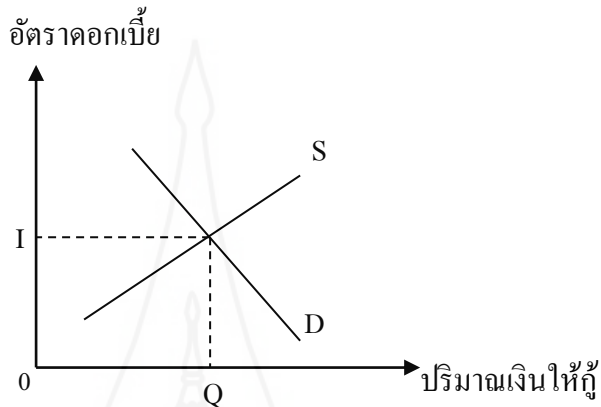
ภาพที่ 2.1 ลักษณะของเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้

ส่วนทางด้านอุปทานของเงินให้กู้ นั้น หมายถึง เงินให้กู้ทั้งหมดในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งแก่ผู้บริโภค รัฐบาล และองค์กรธุรกิจ ปกติถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำ ความต้องการให้กู้จะมีน้อย และถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง ความต้องการให้กู้จะมีมาก เส้นอุปทานของเงินให้กู้จะมีลักษณะลาดลงจากความมั่งคั่ง คล้ายกับเส้นอุปทานของสินค้าและบริการ ดังภาพที่ 2.2 โดยกำหนดให้แกนตั้งแสดงอัตราดอกเบี้ย และแกนนอนแสดงอุปทานของเงินให้กู้

ภาพที่ 2.2 ลักษณะของเส้นอุปทานของเงินให้กู้

อุปสงค์และอุปทานของเงินให้กู้ยืมจะเป็นตัวกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยคุณภาพ โดยจะเกิดขึ้น ณ.จุดตัดกันของเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้และอุปทานของเงินให้กู้ และอัตราดอกเบี้ยจะเป็นอัตราที่เหมาะสมที่เกิดจากการให้กู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่ง ณ.จุดนี้จะแสดงถึงปริมาณอุปสงค์เท่ากับปริมาณอุปทาน ดังแสดงได้ในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยคุณภาพของการให้กู้

แต่อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยคุณภาพในตลาดแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกัน เช่น สภาพการแข่งขัน ลักษณะของอุปทานเงินให้กู้ และระยะเวลาในการให้กู้ไม่เท่ากัน เป็นต้น ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยคุณภาพของแต่ละประเภทการกู้ อาจแตกต่างกัน และมีได้หลายอัตรา ซึ่งอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างๆ เหล่านี้จะต้องปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพตรงที่อุปทานของเงินให้กู้ และอุปสงค์ต่อเงินกู้ในตลาดนั้นๆ เท่ากันพอดี ถ้ามีอัตราดอกเบี้ยใดที่ผิดไปจากอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพดังกล่าว ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านอุปสงค์และอุปทานของเงินกู้จนกระทั่งอัตรานี้กลับเข้าสู่ดุลยภาพ

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีพื้นฐานคล้ายกับทฤษฎีของสำนักคลาสสิก คือ เงินทำหน้าที่ในด้านของการเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยน และถือเงินไว้นั้นก็เพื่อใช้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยน (Facilitate Exchanges) เพราะเงินนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีอรรถประโยชน์ในตัวเองที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เป็นเจ้าของ จึงไม่มีใครเลยที่มีความต้องการอย่างแท้จริงที่จะถือเงินเอาไว้ แต่ที่ต้องถือไว้นั้นก็ด้วยความจำเป็น (สุภฤกษ์ ศรีเนตร, 2538) แต่ได้มีการนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาประกอบการวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า อัตราดอกเบี้ยโดยแท้จริงแล้วไม่ได้จ่ายเพื่อการออม แต่เป็นการจ่ายสำหรับการให้กู้ไม่ว่าแหล่งเงินกู้นั้นจะมาจากไหน และกู้ไปเพื่อจุดประสงค์อะไร ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูก

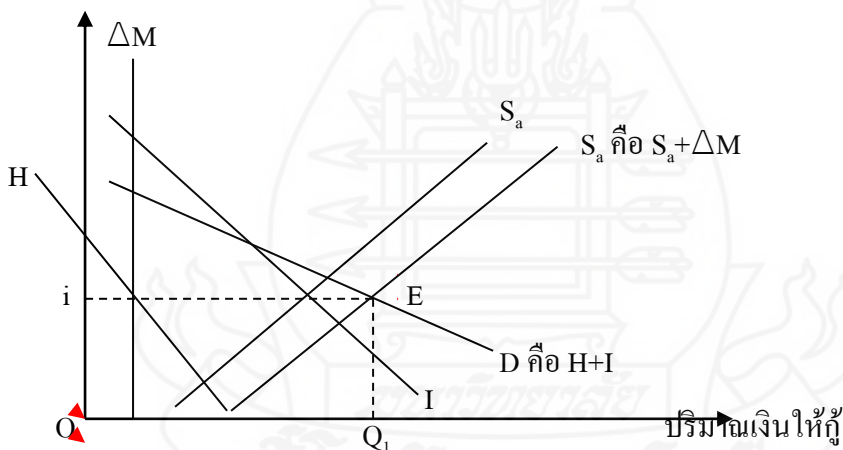
กำหนดโดยอุปทานของเงินให้กู้ (Supply of Loanable Fund) กับอุปสงค์ของเงินขอกู้ (Demand for Loanable Fund) (วเรศ อุปปาทิก, 2544 : 96 – 98)

อุปทานของเงินให้กู้มีแหล่งที่มา 2 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ เงินออม (Saving - S_a) และการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน (Money Supply - ΔM) อันได้แก่การขยายสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ที่เข้าไปสู่ในตลาดสินเชื่อ ดังนั้นการวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้จึงเป็นลักษณะของการไหลของสินเชื่อ

ในส่วนด้านอุปสงค์ของเงินขอกู้ที่สำคัญได้แก่ การลงทุน และการถือเงินไว้ในมือ (Hoarding-H) การถือเงินชนิดนี้อาจจะมีค่าเป็นลบ ซึ่งเรียกว่า Dishoarding อันเกิดจากประชาชนนำเอาเงินที่ถือไว้ในมือในรอบปีที่ผ่านมาออกมาเป็นเงินทุนพร้อมที่จะให้กู้ หรือเกิดจากประชาชนลดสัดส่วนของการถือเงินที่เป็นเงินตรา อันมีผลทำให้เงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่มขึ้น ดังนั้นทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้จึงแสดงได้ดังสมการต่อไปนี้

$$S_a + \Delta M = H + I \dots \dots \dots (2.1)$$

อัตราดอกเบี้ย

ภาพที่ 2.4 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้

ที่มา: วเรศ อุปปาทิก (2544 : 97) เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร กรุงเทพมหานคร
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากภาพที่ 2.4 เส้น H ทอดลงจากซ้ายไปขวา แสดงถึงการถือเงินสดอยู่ในมือ นั่นมีค่าเสียโอกาสในตัวของมัน ถ้าหากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นถึงระดับหนึ่ง ค่าของ H จะติดลบซึ่ง

เรียกว่า dishoarding เส้น I แสดงถึงความต้องการเงินทุนเพื่อการลงทุน ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยสูง ปริมาณความต้องการเงินทุนจะน้อย และอัตราดอกเบี้ยต่ำลง ความต้องการเงินลงทุนจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นเส้น I จึงเป็นเส้นทอดลงจากซ้ายไปขวา ดังนั้นเส้นอุปสงค์ของเงินกู้รวม (Total Demand for Loanable Fund-D) จึงเป็นเส้นทอดลงจากซ้ายไปขวาเช่นเดียวกัน

ส่วนเส้น ΔM จะมีความชันมากหรือน้อยเท่าไรนั้นขึ้นอยู่กับ Money Supply Function กับนโยบายการเงินของระบบเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจหนึ่ง ซึ่งนโยบายการเงินและอุปทานของเงินตอบสนองอัตราดอกเบี้ยในเชิงบวก เส้น ΔM จะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา แต่ถ้าเป็นกรณีอื่นแล้ว อัตราดอกเบี้ยจะไม่มีผลต่อเส้น ΔM ดังที่แสดงไว้ในภาพที่ 2.4 ส่วนเส้นเงินออม S_a มีความสัมพันธ์ต่ออัตราดอกเบี้ยในเชิงบวก ดังนั้นเส้น S_a จึงทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา อันมีผลทำให้เส้นอุปทานของเงินให้กู้ทั้งหมด (Total of Loanable Fund-S) เป็นเส้นทอดขึ้นจากซ้ายไปขวาด้วย ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยจุดตัดของเส้น S และ D ดังในภาพที่ 2.4 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพคือ O_i และปริมาณเงินกู้ดุลยภาพคือ OQ_1

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ซึ่งอธิบายมาแล้วข้างต้นยังมีใช้ทฤษฎีการอธิบายระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวม เพียงแต่เป็นทฤษฎีที่ช่วยอธิบายในส่วนของตลาดสินเชื่อเท่านั้น ดังนั้นเพื่อจะทำให้ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีความเป็นจริง (Realistic) จำเป็นต้องขยายอุปสงค์ของเงินกู้ซึ่งส่วนใหญ่มีใช้เพื่อการลงทุนเท่านั้น แต่ยังเพื่อการบริโภคและการกู้ยืมของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกู้ยืมของรัฐบาลมีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยมีใช้น้อย การกู้ยืมเพื่อการลงทุนของธุรกิจส่วนหนึ่งเป็นการกู้เพื่อสร้างที่พักอาศัยด้วยการจำนอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ดังนั้นทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ในด้านอุปสงค์ของเงินกู้นั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงการกู้ของรัฐบาล (B_g) ของผู้บริโภค (B_c) ของธุรกิจ (B_b) เพื่อที่พักอาศัย (B_h) และเพื่อการเก็งกำไร (B_s) ดังนั้นจึงทำให้สมการทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้ดังนี้

$$S_a + \Delta M = H + I + (B_g) + (B_c) + (B_b) + (B_h) + (B_s) \dots\dots\dots(2.2)$$

จากสมการ (2.2) ข้างต้นนี้ ทำให้อุปสงค์ของเงินทุนครอบคลุมทั่วภาคเศรษฐกิจทุกภาค อันทำให้ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

2. ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด

ทฤษฎีนี้มีความเห็นว่า การศึกษาระดับจุลภาคของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด (Maximize Profit) เช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆ ซึ่งการถือสินทรัพย์และหนี้สินที่เหมาะสมเพื่อให้ได้กำไรสูงสุดนั้นจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ เช่น สินทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์ถืออยู่ สินทรัพย์เหล่านี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ (วเรศ อุปปาดิก, 2533 : 161-162)

1. สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Earning Assets) ได้แก่ เงินให้กู้ยืม และการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ
2. สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - earning Assets) ได้แก่ เงินสดสำรองตามกฎหมาย และเงินสดสำรองส่วนเกิน โดยธนาคารพาณิชย์จะพยายามดำรงเงินสดสำรองให้ได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งจะมีเงินสดสำรองส่วนเกินอยู่เพียงเล็กน้อย

การศึกษาพฤติกรรมในการจัดสรรสินทรัพย์ของธนาคารนั้นมักมีข้อสมมติที่ว่า ธนาคารพาณิชย์จะต้องมีการปรับตัวในการถือครองสินทรัพย์ และหนี้สินให้มีความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อุปสงค์ของเงินกู้ และการใช้นโยบายการเงินของธนาคารกลาง เป็นต้น ในกรณีที่ธนาคารกลางใช้มาตรการทางการเงินต่างๆ เช่น การซื้อพันธบัตรในตลาดซื้อคืน การลดอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย และการลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลทำให้ปริมาณเงินสดสำรองทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์ขยายการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น และนอกจากนี้ในการจัดสรรสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นั้นยังขึ้นอยู่กับต้นทุนของการให้กู้ และผลตอบแทนของสินทรัพย์นั้นๆ ด้วย ซึ่งก็คือเป็นการจัดการสินทรัพย์ใหม่เพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรสูงสุด ส่วนการจัดการหนี้สินก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน เพื่อให้มีความเข้าใจในสภาพ และฐานะการดำเนินงานของธนาคารได้ดียิ่งขึ้น สามารถพิจารณาได้จากบัญชีงบดุลของธนาคารพาณิชย์ เพราะงบดุลจะสามารถแสดงถึงฐานะหนี้สินอันเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน องค์ประกอบสำคัญของบัญชีงบดุลประกอบด้วย 2 ส่วนคือ (วเรศ อุปปาดิก, 2533 : 162 – 163)

1. ด้านสินทรัพย์ จะแสดงถึงชนิดและมูลค่าของสินทรัพย์ต่างๆ ที่ธุรกิจนั้นมี กรรมสิทธิ์แห่งความเป็นเจ้าของ ตลอดจนสิทธิเรียกร้องต่างๆ ที่ธุรกิจนั้นๆ พึ่งมี ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

- 1.1 เงินสด และเงินฝากในธนาคารอื่น (Cash and Deposits with Other Bank)
 - 1.2 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (Investments)
 - 1.3 การให้กู้ยืม การให้เครดิต และการให้ส่วนลด (Loan, Overdraft and Discount)
 - 1.4 สินทรัพย์อื่นๆ
2. ด้านหนี้สิน และทุนแสดงถึงชนิด และปริมาณของสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ และ/หรือผู้เป็นเจ้าของกิจการที่มีต่อสินทรัพย์ของธุรกิจ แบ่งออกได้เป็น
- 2.1 เงินฝาก (Deposits)
 - 2.2 เงินกู้ยืม (Borrowing)
 - 2.3 หนี้สินอื่นๆ (Other Liabilities)
 - 2.4 เงินบัญชีกองทุน (Capital Account)

จากงบดุลของสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์ทางด้านสินทรัพย์ประกอบด้วย รายการที่สำคัญ 4 รายการคือ เงินสดในมือ และเงินฝากในธนาคารอื่นนั้นเป็นรายการที่รวมถึง เงินสดสำรองตามกฎหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย ซึ่งเงินในส่วนนี้ธนาคารจะไม่ได้รับ ดอกผลจากการฝากเงิน ทางด้านการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นการให้กู้ในลักษณะ ของเงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ และการซื้อลดตั๋วเงิน ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งใช้ไปของเงินทุนที่ ธนาคารพาณิชย์ได้รับผลตอบแทนสูง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เช่นเดียวกัน ส่วนเงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ ต่างๆ เช่น หลักทรัพย์รัฐบาล หลักทรัพย์ภาคเอกชน ซึ่งโดยทั่วไปธนาคารพาณิชย์จะลงทุนใน หลักทรัพย์รัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากหลักทรัพย์รัฐบาลมีความเสี่ยงต่อการลงทุนต่ำ

สำหรับด้านหนี้สินและทุนมีรายการสำคัญคือ เงินฝาก ซึ่งประกอบด้วยเงินฝาก กระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดยที่เงินฝากแต่ละประเภทมีอัตราการ หมุนเวียนต่างกัน ยิ่งอัตราการหมุนเวียนมีมากเท่าใดก็จะทำให้เงินฝากนั้นมีผลต่อปริมาณการ สินเชื่อลดลงเท่านั้นในทางลบ อีกรายการหนึ่งก็คือเงินให้กู้ยืมธนาคารพาณิชย์สามารถกู้ยืมจาก สถาบันการเงินอื่นๆ ตลอดจนกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารใน ต่างประเทศเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศมีอัตราต่ำกว่าในประเทศไทย ดังนั้น ธนาคารจึงมักแสวงหาสินเชื่อจากต่างประเทศเพื่อนำเข้ามาขยายเครดิตในประเทศ การกู้ยืมจาก สถาบันการเงินในประเทศ และต่างประเทศจึงมีผลต่อการขยายตัวของสินเชื่อ ส่วนบัญชี เงินกองทุนก็เป็นรายการสำคัญรายการหนึ่ง เนื่องจากเงินกองทุนจะเป็นเงินที่ประกันความ

ปลอดภัยให้แก่ผู้ฝากเงิน ซึ่งในประเทศไทยได้มีการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามมาตรฐาน (Bank for International Settlement –BIS) ในอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2537 และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2539 เป็นต้นไป ได้เพิ่มเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ดังนั้น ถ้าธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์สูง ธนาคารพาณิชย์ก็สามารถที่จะปล่อยสินเชื่อที่เป็นสินทรัพย์เสี่ยงได้มากขึ้น ซึ่งรายการทั้งสามรายการทางด้านหนี้สินและทุนนี้ นับเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ (บัณฑิต นิจถาวร และมาดี วีระกิจพาณิชย์, 2530 : 51 – 52)

3. ทฤษฎีการจัดสรรหลักทรัพย์

แนวความคิดนี้เริ่มต้นโดย Makowitz เมื่อปีพ.ศ. 2501 และหลังจากนั้นก็ได้นำนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งตามทฤษฎีนี้ถือว่าเงินเป็นสินทรัพย์ทางการเงินอีกชนิดหนึ่ง que คนสามารถเลือกถือได้ โดยการเลือกถือสินทรัพย์ต่างๆ ของเอกชนนั้นจะขึ้นอยู่กับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์นั้น เมื่อเทียบกับผลตอบแทนของสินทรัพย์อื่นๆ แต่เขาจะเลือกถือสินทรัพย์เกินกว่าจำนวนความมั่งคั่งทั้งหมดที่เขาถืออยู่ไม่ได้ ดังนั้นการเลือกถือสินทรัพย์ของเอกชนจึงขึ้นอยู่กับสินทรัพย์ทั้งสิ้น ผลตอบแทนจำนวนความมั่งคั่งทั้งหมด และความเสี่ยงเป็นตัวกำหนดในการถือสินทรัพย์ของเอกชน นอกจากนี้ในการเลือกถือสินทรัพย์นี้ยังได้นำแนวความคิดของ Tobin มาอธิบาย ซึ่งแนวความคิดนี้ได้มีความเกี่ยวข้องกับแนวความคิดของเคนส์อยู่บ้าง ซึ่งทัศนะของเคนส์ในเรื่องของการถือเงินมีสิ่งที่สำคัญ 2 ประการ (พิบูล ใควสุวรรณ, 2533 : 179) คือ

การออมซึ่งมีผลมาจากความต้องการถือเงินเพื่อการเก็งกำไร ก็คือส่วนที่

นอกเหนือจากการถือเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอยและในยามฉุกเฉิน

1. การจัดสรรเงินออมไปยังทางเลือกของการจัดสรรความมั่งคั่งต่างๆ ที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจนั้น ซึ่งก็คือการเลือกลงทุนในช่องทางต่างๆ ด้วยมุ่งหวังผลกำไรนั่นเอง

จากทัศนะของเคนส์ ในข้อ 2 นี้มีความเกี่ยวข้องกับแนวความคิดของ Tobin คือ การเลือกจัดสรรบัญชีทุนไปยังหลักทรัพย์ในรูปแบบต่างๆ กันออกไป ซึ่งได้พยายามมองถึงชนิดของสินทรัพย์ที่เลือกลงทุนในทัศนะที่กว้างขวางมากขึ้น และมีบทบาทต่อการเลือกสรรของสังคม และ ณ.จุดนี้แสดงถึงความเกี่ยวพันระหว่างภาคการเงินและภาคการผลิต ซึ่งการเลือกสรรบัญชี

ทุนนั้นต้องขึ้นอยู่กับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ กล่าวคือ ถ้าผลตอบแทนของสินทรัพย์เหล่านี้สูง ก็อาจเลือกจัดสรรความมั่งคั่งมากขึ้น

เมื่อหน่วยเศรษฐกิจใดมีเงินออมและเกิดการลงทุน ย่อมแสดงว่าหน่วยเศรษฐกิจนั้นได้เลือกสรรบัญชีทุนแล้ว ซึ่งหน่วยเศรษฐกิจนั้นอาจกู้ยืมเงินจากการออมของบุคคลอื่นมาลงทุน หรือลงทุนเฉพาะเงินออมของตน โดยอาจเลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่แท้จริง (Real Asset) ทั้งโดยตรง (Direct Investment) หรือลงทุนโดยทางอ้อม (Indirect Investment) โดยผ่านตัวกลางทางการเงิน (Financial Intermediary)

4. ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของฟิชเชอร์

ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของฟิชเชอร์ นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกได้ให้ความหมายของดอกเบี้ยว่า คือ ค่าตอบแทนแห่งการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าในปัจจุบัน และสินค้าในอนาคต หรืออาจเรียกอีกอย่างว่า ความพึงใจแห่งเวลา (Time Preference) สำหรับแนวความคิดของทฤษฎีนี้มีอยู่ว่า หากผู้กู้คาดว่าระดับราคาสินค้าในอนาคตจะเพิ่มขึ้น หรือเกิดภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยที่คิดกับผู้กู้ได้มีการบวกเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการชดเชยค่าของเงินในอนาคตที่จะลดลง ซึ่งเรียกค่าบวกที่เพิ่มขึ้นว่า Premium of Inflation ในขณะที่เดียวกันผู้ขอกู้ก็ยอมจ่ายอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้นดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าค่าของเงินที่เขาจะต้องจ่ายคืนในอนาคตจะมีค่าลดลง จากลักษณะการคิดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวทำให้พอแยกได้ว่า อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate) และอัตราเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Inflation Rate) ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจึงได้จากการนำอัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงินหักด้วยอัตราเงินเฟ้อ (วเรศ อุปปาดิก , 2544 : 95)

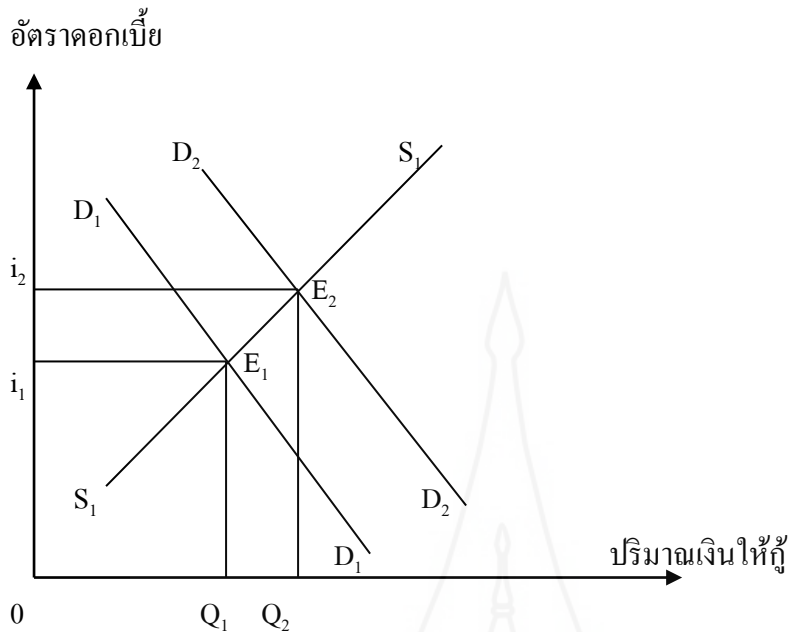
จากพฤติกรรมที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยของผู้ให้กู้ดังกล่าวทำให้ ฟิชเชอร์สรุปความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยและระดับราคา คือ อัตราดอกเบี้ยจะมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น เมื่อระดับราคาสินค้าลดลง ทั้งนี้สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นหากทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้คาดการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ในอนาคตได้ถูกต้อง แต่เนื่องจากในความเป็นจริงทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ต่างไม่สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงระดับราคาในอนาคตได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นในระยะสั้นการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยกับระดับราคาอาจจะไม่เป็นไปตามข้อสรุปข้างต้น

5. ทฤษฎีการกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยคุณภาพ

การศึกษาถึงเรื่องอัตราดอกเบี้ยและราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความหมายสำคัญเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรทั้งระบบเศรษฐกิจและภาคการเงิน อันมีผลต่อมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในชนบท ทฤษฎีซึ่งอธิบายถึงการกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยคุณภาพที่สำคัญมีอยู่ 2 ทฤษฎีดังต่อไปนี้

5.1 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก (Classic Theory)

ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก เป็นทฤษฎีที่เรียบง่ายกว่าทฤษฎีอื่นๆ อัตราดอกเบี้ยคุณภาพถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุน ได้แก่ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอุปทานของเงินออมจะมากขึ้น และถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลง อุปทานของเงินทุนก็จะลดลง ดังนั้น เส้นอุปทานของเงินทุนจะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา เช่นเดียวกับเส้นอุปทานของสินค้าและบริการอื่นๆ และ อุปสงค์เงินทุนซึ่งเป็นการลงทุนของภาคธุรกิจ อุปสงค์ของเงินทุนมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทางตรงกันข้าม กล่าวคือถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ปริมาณความต้องการลงทุนจะลดลง และเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลง ปริมาณความต้องการลงทุนจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าให้ข้อสมมติฐานที่ว่าไม่มีส่วนรั่วไหลของเงินออม (Hoarding) และในขณะเดียวกันไม่มีแหล่งเงินแหล่งอื่นนอกเหนือจากเงินออมของผู้ออม และไม่มีการสร้างเงินของระบบธนาคารพาณิชย์ (วเรศ อุปปาดิก, 2544 : 95 – 96)

ภาพ 2.5 อัตราดอกเบี้ยคุณภาพของสำนักคลาสสิก

ที่มา: วเรศ อุปปาดิก (2544 : 96) เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร กรุงเทพมหานคร
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากภาพที่ 2.5 แทนตั้งแทนอัตราดอกเบี้ย แทนนอนแทนปริมาณเงิน เส้น D_1, D_1 เป็นเส้นความต้องการเงินลงทุนของภาคธุรกิจ และเส้น S_1, S_1 นั้นเป็นเส้นเงินออมของระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยคุณภาพเกิดจากจุดตัดของเส้น D_1, D_1 กับเส้น S_1, S_1 ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยคุณภาพจึงเป็น Oi_1 และปริมาณเงินกู้คุณภาพคือ OQ_1 และถ้าในระบบเศรษฐกิจภาคธุรกิจเกิดการผลิตสินค้าและบริการใหม่ๆ (new innovation) จะมีผลทำให้เส้นอุปสงค์ของเงินทุนเคลื่อนจากเส้น D_1, D_1 ไปเป็นเส้น D_2, D_2 แล้วอัตราดอกเบี้ยคุณภาพใหม่จะสูงขึ้นเป็น Oi_2 และปริมาณเงินทุนให้กู้จะเท่ากับ OQ_2

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิกนี้ไม่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน เพราะทฤษฎีนี้มีข้อจำกัดมากเกินไป เช่น เศรษฐกิจต้องมีการจ้างงานเต็มที่ ดังนั้นปริมาณผลผลิตในระบบเศรษฐกิจจะคงที่ อัตราการหมุนเวียนของเงิน (Velocity of money: V) คงที่และความต้องการถือเงินของบุคคลมีไว้เพื่อการใช้จ่ายประจำวัน (สุกัญญา ตันชนวัฒน์ และอัมรินทร์ พงศ์ ฉัตราคม และวรณี จิเจริญ และอดิ ไทยานันท์, 2552 : 280)

5.2 ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง (Liquidity Preference Theory)

อุปสงค์ของเงินหรือความต้องการถือเงินของประชาชน หมายถึง ปริมาณทั้งหมดในรูปเงินสดและเงินฝากกระแสรายวันที่ประชาชนต้องการถือเอาไว้ในมือ ซึ่งการที่คนเราจะถือเงินเอาไว้เฉยๆ นั้น จะต้องมีสาเหตุหรือแรงจูงใจที่อาจแตกต่างกันไป ดังนั้นนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านจึงได้พยายามให้เหตุผลของการที่คนเราต้องการถือเงินไว้อย่างกว้างขวาง แต่เหตุผลที่เป็นที่ยอมรับกันมากที่สุด คือ ทฤษฎีของจอห์น เมนาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) (สินีนาฏ สุกรณ์ไพบุลย์, 2541 : 21)

ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องนั้นเป็นทฤษฎีของ จอห์น เมนาร์ด เคนส์ ซึ่งอธิบายว่า อัตราดอกเบี้ยคลุกคลาในตลาดนั้นถูกกำหนดขึ้นจากเส้นความต้องการถือเงิน (Demand for Money) ตัดกับเส้นอุปทานของเงิน (Supply of Money) (วรศ อุปาทิก, 2544 : 98 – 100)

ในด้านความต้องการถือเงินนั้น เคนส์แบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันได้แก่

1. ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transaction Demand) ความต้องการลักษณะนี้ได้แก่ บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความจำเป็นในการถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการ เพื่อการดำรงชีพในแต่ละวัน เช่น ซื้ออาหาร เสื้อผ้า และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังรวมถึงการถือเงินของภาคธุรกิจในการดำเนินธุรกิจประจำวันอีกด้วย ดังนั้นความต้องการถือเงินลักษณะนี้ตัวกำหนดที่สำคัญก็คือ รายได้ นอกจากนี้อัตราดอกเบี้ยในระดับสูงๆอาจจะมีผลกระทบต่อกรถือเงินประเภทนี้ในลักษณะความสัมพันธ์ที่ผกผันกัน

2. ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand) ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน เกิดจากความไม่แน่นอนของรายรับและรายจ่ายในอนาคต ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ และผกผันกับอัตราดอกเบี้ย แต่อย่างไรก็ตามการถือเงินประเภทนี้อาจไม่ได้ใช้ก็ได้ ดังนั้นจึงมีความไหวตัว (Sensitive) ต่ออัตราดอกเบี้ยไวกว่าความต้องการถือเงินประเภทจับจ่ายใช้สอย

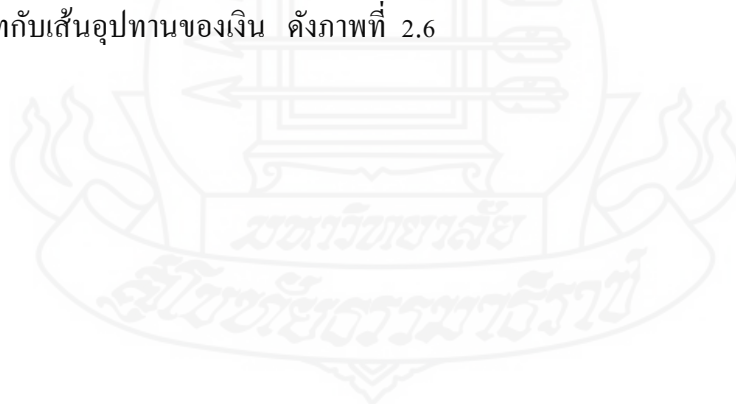
3. ความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand) ความต้องการถือเงินประเภทจับจ่ายใช้สอยและการถือเงินไว้ใช้ยามจำเป็น ไม่มีส่วนขัดแย้งกับแนวคิดของคลาสสิกแต่อย่างใด ความต้องการถือเงินชนิดเพื่อจับจ่ายใช้สอยนั้น เงินทำหน้าที่เพียงเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น ส่วนความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรของเคนส์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่แตกต่างไปจากของสำนักคลาสสิกเป็นอย่างมาก ทั้งนี้โดยสำนักคลาสสิกมีความเชื่อว่า บุคคล

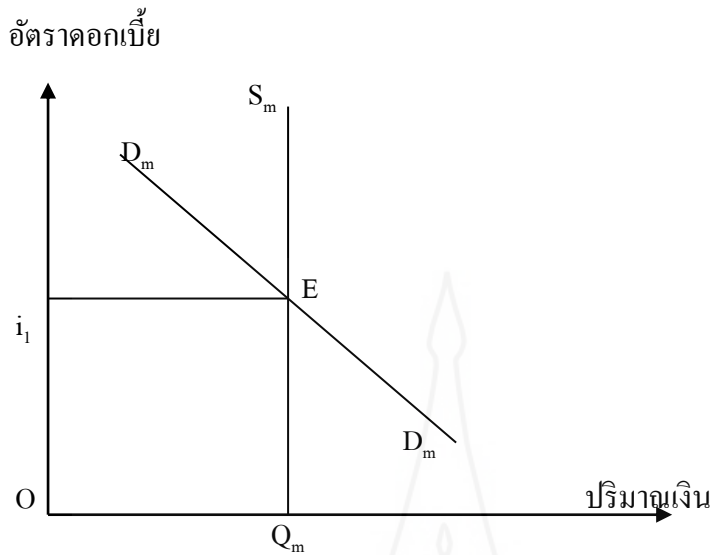
ใดบุคคลหนึ่งจะไม่ถือเงินไว้เกินความจำเป็นในการจับจ่ายใช้สอย (รวมทั้งถือไว้ใช้ยามฉุกเฉินด้วย) ถ้ามีเช่นนั้นแล้วจะสูญเสียดอกผลที่ควรจะได้ เช่น การลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์ เหตุผลจึงมีอยู่ว่า แม้อัตราดอกเบี้ยจะต่ำเพียงใดก็ตาม การที่ได้มีผลตอบแทนบ้างก็ยังคงดีกว่าไม่ได้อะไรเสียเลย เคนส์ชี้ให้เห็นว่า การซื้อหลักทรัพย์ก็จะต้องเป็นการคาดคะเนว่า อัตราดอกเบี้ยจะไม่สูงขึ้นในช่วงที่เขาถือหลักทรัพย์อยู่ ถ้าในกรณีที่เขาเชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตจะสูงขึ้นแล้ว จะเป็นการฉลาดที่เขาถือเงินตราแทนการถือสินทรัพย์ในรูปของหลักทรัพย์ ถ้าหากว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตเป็นสิ่งที่รู้และแน่นอน ก็จะไม่มีการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร และแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการถือเงินของเคนส์ก็จะไม่มีความขัดแย้งกับแนวคิดของสำนักคลาสสิกแต่ประการใด

ความต้องการถือเงินเพื่อการเก็งกำไรนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยอย่างผกผัน กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นความต้องการถือเงินประเภทนี้จะลดลง แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงความต้องการถือเงินประเภทนี้จะสูงขึ้น

สำหรับอุปทานของเงิน ซึ่งประกอบด้วยธนบัตร เหรียญกษาปณ์ และเงินฝาก กระแสรายวันที่จ่ายคืนเมื่อทวงถามของระบบธนาคารพาณิชย์ อุปทานของเงินนี้ธนาคารกลางสามารถควบคุมได้โดยการใช้นโยบายการเงินที่เหมาะสม

ดังนั้น คุณภาพของอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดขึ้นโดยเส้นความต้องการถือเงินทั้ง 3 ประเภทกับเส้นอุปทานของเงิน ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจสภาพคล่อง

ที่มา: วรศ อุปาดิก (2544 : 100) เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร กรุงเทพมหานคร
 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากภาพที่ 2.6 แกนตั้งแทนอัตราดอกเบี้ย แกนนอนแทนปริมาณเงิน เส้น S_m เป็นเส้นอุปทานของเงิน และเส้น D_m เป็นเส้นอุปสงค์รวม หรือความต้องการถือเงินทั้ง 3 ประเภท ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยเส้น D_m ตัดกับเส้น S_m ที่จุด E อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพคือ Oi_1 และปริมาณเงินดุลยภาพคือ OQ_m

ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องมีลักษณะเป็น Stock Concept คือปริมาณเงินที่มีอยู่ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งต่างกับทฤษฎีปริมาณเงินให้กัมีลักษณะเป็น Flow Concept

อย่างไรก็ตาม มีนักเศรษฐศาสตร์บางท่านมีความเห็นว่า ทฤษฎีทั้งสองเป็นการอธิบายเรื่องเดียวกันแต่ใช้วิธีวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน ดังเช่น S.C. Tsiang ถึงกับมีความเห็นว่าทั้งสองทฤษฎีสามารถผสมผสานเข้าด้วยกันได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นดุลยภาพของอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดขึ้น โดยเส้นความต้องการถือเงินทั้ง 3 ประเภทกับเส้นอุปทานของเงิน

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากปริมาณการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จะขึ้นอยู่กับสินทรัพย์และหนี้สิน เนื่องจากธนาคารต้องรักษาสินทรัพย์และหนี้สินให้มีความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา จึงสอดคล้องกับ

ทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด จึงใช้ทฤษฎีนี้เป็นหลักในการศึกษา และยังได้นำแนวคิดทฤษฎีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีการจัดสรรหลักทรัพย์ (Portfolio Management Theory Approach) ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง มาปรับเสริมใช้ในการศึกษานี้ด้วย

6. ตลาดการเงิน

ความหมายของตลาดการเงิน

ตลาดการเงิน (Financial Market) หมายถึง ตลาดที่อำนวยความสะดวกในการโอนหรือเปลี่ยนมือของหลักทรัพย์ทางการเงินจากหน่วยเศรษฐกิจหนึ่งไปยังหน่วยเศรษฐกิจอีกหน่วยหนึ่ง และหลักทรัพย์ทางการเงินนั้นอาจจะออกโดยหน่วยธุรกิจ สถาบันการเงินหรือรัฐบาล เพื่อเป็นการจัดสรรเงินทุนจากหน่วยเศรษฐกิจที่เกินดุลไปสู่หน่วยเศรษฐกิจที่ขาดดุล (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2552) ทั้งนี้ตลาดการเงินแบ่งตามลักษณะของสินเชื่อกับวัตถุประสงค์ของสินเชื่อได้เป็น 2 ตลาด คือ

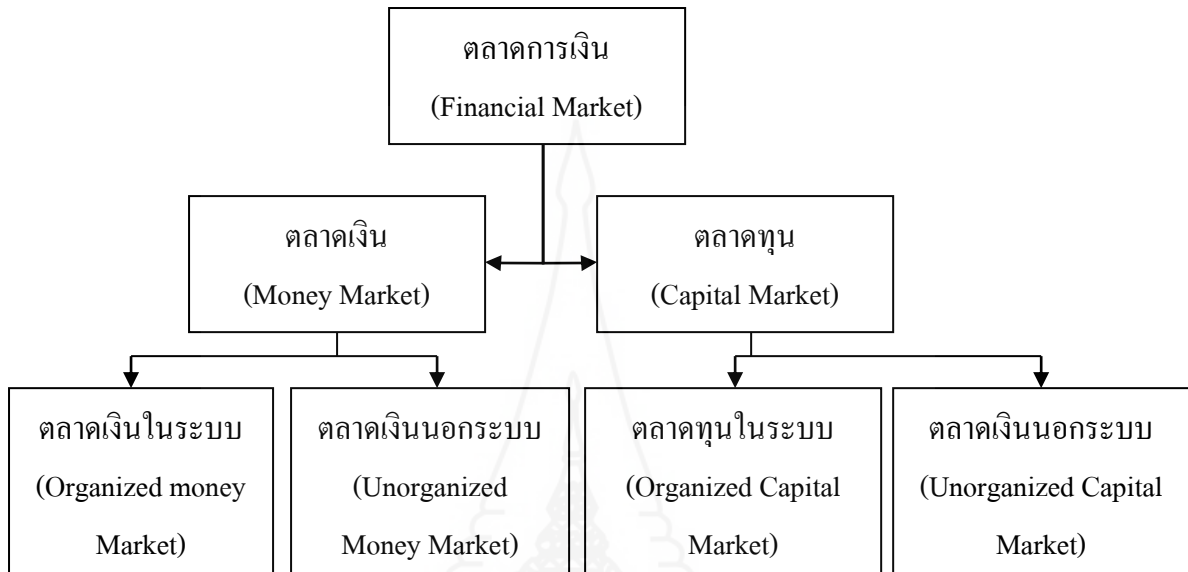
6.1 ตลาดเงิน (Money Market) คือตลาดที่มีการระดมเงินจากประชาชนและการให้สินเชื่อระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี ทั้งแก่ภาครัฐและเอกชน ซึ่งรวมถึงนิติบุคคลและบุคคลธรรมดา รวมทั้งการซื้อขายหลักทรัพย์ทางการเงินที่มีอายุการไถ่ถอนระยะสั้น เช่น ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และตั๋วเงินคลัง และตลาดเงินยังแบ่งได้ เป็น 2 ระดับ

6.1.1 ตลาดเงินในระบบ ซึ่งประกอบด้วยสถาบันการเงินที่มีการจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สถาบันหลักของตลาดเงินในระบบได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และธนาคารกลาง โดยมีกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การกู้ยืมระหว่างธนาคารด้วยกันเอง (Inter-bank Loan) การกู้โดยตรง (Loan) การกู้เบิกเกินบัญชี (Overdraft Loan) โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน การกู้โดยขายตราสารทางการเงิน ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตราสารการค้า ตลอดจนตราสารที่ธนาคารรับรอง

6.1.2 ตลาดเงินนอกระบบ เป็นแหล่งที่มีการกู้ยืมโดยไม่มีกฎหมายรองรับกิจกรรมที่มักจะพบในตลาดเงินนอกระบบนี้ ได้แก่ การกู้ยืมกันในหมู่ญาติมิตร เพื่อนพ้องน้องพี่ การเล่นแชร์ เป็นต้น

6.2 ตลาดทุน (Capital Market) คือ ตลาดที่มีการระดมเงินจากประชาชนและการให้สินเชื่อระยะยาว (เกิน 1 ปี) เป็นตลาดที่ระดมเงินทุนได้โดยผ่านการกู้ยืมจากธนาคารและ

สถาบันการเงิน ซึ่งจะระดมเงินทุนจากผู้มีเงินออมในรูปของการรับฝากหรือกู้ยืมเงิน โดยมีผลตอบแทนเป็นการจูงใจคือดอกเบี้ย

ภาพที่ 2.7 โครงสร้างตลาดการเงิน

ที่มา : เอนก เขียรถาวร (2538 : 257) เศรษฐศาสตร์มหภาค 1 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

7. ระบบสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของประเทศไทย

ในระบบเศรษฐกิจเสรี ระบบการเงินเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างภาคเศรษฐกิจจากผู้ที่มีเงินออมไปยังผู้ที่ต้องการเงินทุน ซึ่งจะก่อให้เกิดการลงทุนการผลิตและการจ้างงาน อันเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตและมีเสถียรภาพ ทั้งนี้ระบบสถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมหน้าที่ของระบบการเงินให้สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น ในประเทศไทยสถาบันการเงินมีบทบาทอย่างมากต่อระบบการเงินและระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นผู้รับความเสี่ยงในการปล่อยกู้หรือลงทุนให้กับผู้ฝากเงินและมีภาระต้องคืนเงินฝากตามเงื่อนไขที่กำหนด (สุขุมมาลย์ ถัดพลี และอรุณศรี เมธิสริยพงศ์ และสภัทร์พร ธรรมภรณ์พิลาศ และนรพรพรช เพ็ชรตระกูล, 2552)

ระบบสถาบันการเงินของไทย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ สถาบันการเงินเอกชน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ซึ่งสถาบันการเงินเอกชนจะดำเนินธุรกิจตามกลไกตลาด ในขณะที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นกลไกของรัฐบาลในการสนับสนุนส่งเสริมในกรณีที่สถาบันการเงินไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางการเงินของผู้ประกอบการและประชาชน ซึ่งต่างก็มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ

สถาบันการเงินของประเทศไทย ประกอบด้วย 5 ประเภท ได้แก่

1. ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นตัวกลางหลักในการระดมเงินฝากจากผู้ฝากเงินเพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์ยังแบ่งออกเป็นธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ และสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

2. บริษัทเงินทุน ซึ่งระดมเงินทุนจากประชาชนในรูปตัวสัญญาใช้เงิน และใช้เงินนั้นในการประกอบธุรกิจเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ กิจการเงินเพื่อการพัฒนา กิจการเงินทุนเพื่อจำหน่ายและการบริโภค และกิจการเงินเพื่อการเคหะ

3. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งระดมเงินทุนจากประชาชนในรูปตัวสัญญาใช้เงิน และใช้เงินนั้นเพื่อประกอบการธุรกิจให้กู้ยืม โดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ รับซื้ออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาขายฝาก เป็นต้น

4. สถาบันการเงินประเภทให้สินเชื่อรายย่อย (Micro Credits) เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ ไร่รับจำนำ เป็นต้น

5. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบายในการส่งเสริมและการพัฒนาเฉพาะด้านของรัฐบาล เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธอท.) ทั้งนี้เราสามารถแบ่งประเภทของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

5.1 สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นตัวกลางทางการเงิน (Financial Intermediaries) ได้แก่ สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นธนาคารและประกอบธุรกิจได้ ทั้งให้บริการเงินฝากและปล่อยสินเชื่อ มีทั้ง 4 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธอท.)

5.2 สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ไม่ใช่ตัวกลางทางการเงิน (Non-financial Intermediaries) ได้แก่ สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นธนาคารและที่มีใช่ธนาคาร แต่สามารถทำธุรกิจได้เพียงอย่างเดียว กล่าวคือ ไม่สามารถรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไปได้ แต่จะทำธุรกิจปล่อยสินเชื่อเท่านั้น ซึ่งมี 2 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) และ 2 บริษัท ได้แก่ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ที่ไม่ได้ทำธุรกรรมการปล่อยสินเชื่อ แต่จะทำหน้าที่ในการเป็นผู้ส่งเสริมในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินอื่นๆ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งจะมีลูกค้ำกลุ่มเป้าหมายของตนเองชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาการออกแบบของแต่ละสถาบันและกฎหมายที่บังคับใช้ เพื่อให้สามารถตอบสนองภาคเศรษฐกิจจริง ดังนั้นจึงสามารถแบ่งกลุ่มลูกค้ำของสถาบันการเงินเฉพาะกิจออกเป็น 4 กลุ่ม (กุศล จันทรแสงศรี, 2554) ได้แก่

1. กลุ่มลูกค้ำที่เป็นเกษตรกรและลูกค้ำที่เป็นรากฐานของประเทศ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน มีบทบาทสำคัญในการให้บริการทางการเงินและบริการอื่นๆ แก่ลูกค้ำกลุ่มนี้
2. กลุ่มลูกค้ำในภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีภารกิจให้บริการลูกค้ำในกลุ่มนี้ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)
3. กลุ่มลูกค้ำอสังหาริมทรัพย์ โดยมีธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) รับผิดชอบดูแลลูกค้ำกลุ่มนี้
4. กลุ่มลูกค้ำอื่น ๆ ได้แก่ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธอท.) ที่ให้บริการตามหลักศาสนาอิสลาม

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติการให้บริการลูกค้ำของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งไม่ได้แบ่งแยกตลาดอย่างเด็ดขาด แต่จะเห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้ำจะเป็นคนละกลุ่มกับลูกค้ำของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากลูกค้ำส่วนใหญ่ มีรายได้น้อยและไม่ค่อยมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันเงินกู้ รวมทั้งวงเงินกู้แต่ละรายไม่ค้ำสูงนักหากเทียบกับลูกค้ำของธนาคารพาณิชย์

ทั้งนี้บทบาทของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับต่อระบบสถาบันการเงินนับตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ใช้สถาบันการเงินเฉพาะ

กิจเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสนองนโยบายของรัฐบาลในการจัดสรรสินเชื่อและบริการทางการเงินไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้มีบทบาทเพิ่มขึ้นมานับตั้งแต่หลังวิกฤตการณ์การเงินปี 2540 ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ การปิดบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ 56 แห่งในปี 2540 และการใช้กลไกสถาบันการเงินเฉพาะกิจในการตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่เรียกว่า นโยบายประชานิยม โดยหลายโครงการภายใต้ นโยบายประชานิยมได้มีการปล่อยสินเชื่อสูงมาก เช่น โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารออมสินรับผิดชอบ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการในลักษณะนี้เรียกกันว่า นโยบายกึ่งการคลัง (Quasi-Fiscal Policy) ที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินชำระหนี้ หรือที่เป็นงบประมาณในการดำเนินนโยบายบริหารประเทศ แต่การดำเนินนโยบายดังกล่าวนี้ จะทำให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจประสบปัญหาขาดทุนได้ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถใช้บริการสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จะใช้บริการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และการปล่อยสินเชื่อแก่ลูกค้ากลุ่มนี้จะใช้ต้นทุนสูง นอกจากนั้น รัฐยังกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการปล่อยกู้ไว้ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยตลาด ด้วยเหตุนี้เองเมื่อสถาบันการเงินเฉพาะกิจขาดทุน รัฐบาลจะต้องเข้ามารับภาระโดยใช้เงินภาษีจากประชาชนชดเชยแก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นๆ (สุภูมิ ลัดพลี และอรุณศรี เมธิสริยพงศ์ และสภัทร์พร ธรรมภรณ์-พิลาศ และนรพรพร เพ็ชรตระกูล, 2552)

8. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สันติชัย ชวนสมสุข (2526) ได้ทำการศึกษาอุปทานและอุปสงค์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยแบ่งเป็นภาคเศรษฐกิจต่างๆ 7 ภาค คือ ภาคเกษตรกรรม เหมืองแร่ การก่อสร้าง และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การพาณิชย์กรรม การอุตสาหกรรม การค้าระหว่างประเทศ การบริการและการบริโภค โดยอาศัยข้อมูลรายได้ไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2514 - 2524 ผลการศึกษาแบบจำลองอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์พบว่า ปริมาณเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีผลกระทบโดยตรงต่ออุปทานของสินเชื่อแก่สาขาเศรษฐกิจต่างๆ เงินกู้ทั้งจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศและธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์

สำหรับปริมาณเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (Supply of Commercial Bank Loan) ที่ให้แก่ทุกภาคเศรษฐกิจนั้น ขึ้นอยู่กับเงินสดสำรองส่วนเกิน เงินกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทย

ไทย และเงินกู้จากต่างประเทศ โดยตัวแปรทุกตัวดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์เป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติกับปริมาณเงินให้กู้ยืมที่ให้แก่ทุกภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ แสดงว่าถ้าธนาคารพาณิชย์มีเงินสดสำรองส่วนเกินมากขึ้น และมีการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย และต่างประเทศมากขึ้น จะมีปริมาณเงินให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจทุกภาคเพิ่มขึ้น

นิตยา ตรีสุทธาชีพ (2532) ได้ศึกษาโครงสร้างสินเชื่อ และปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อเพื่อการเคหะ : กรณีของธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างแนวโน้มของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินภายในประเทศ ตลอดจนวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งถือว่าเป็นธนาคารที่ตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปีของธนาคารอาคารสงเคราะห์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2518 – 2530 อาศัยสมการถดถอยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ภายใต้หลักการของ Accommodation Principle ซึ่งเน้นถึงความต้องการกู้ยืม ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปสมการพยากรณ์ ที่มี R^2 เท่ากับร้อยละ 90 คือ

$$\text{ขนาดการให้กู้ยืม} = 2902.86 + 0.81 \times \text{ปริมาณเงินฝากทั้งหมด} + 2.56 \times \text{ปริมาณเงินกู้ในประเทศ} + 2.64 \times \text{ปริมาณเงินกู้จากต่างประเทศ} + 0.62 \times \text{รายได้เฉลี่ยของผู้กู้ต่อปี}$$

และผลการศึกษาพบว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีส่วนสูงในตลาดการเงิน รองลงมาได้แก่ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในประเทศ นอกจากนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มสูงขึ้น และคาดว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคตและเงินทุนในการดำเนินงานของธนาคารอาคารสงเคราะห์มาจากหลายแหล่ง เช่น เงินกู้จากต่างประเทศ เงินกู้ในประเทศ รวมทั้งเงินฝาก แต่แหล่งเงินที่สำคัญที่สุดของธนาคารอาคารสงเคราะห์คือ เงินกู้จากต่างประเทศ อีกทั้งธนาคารอาคารสงเคราะห์ดำเนินการในการให้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และในการวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อให้กู้ยืมนั้นธนาคารอาคารสงเคราะห์จะพิจารณาถึงรายได้ของผู้กู้เป็นสำคัญ ถ้ามีรายได้มากก็สามารถกู้ได้มากขึ้น และพบว่าผู้ได้รับการช่วยเหลือจากธนาคารมากที่สุดคือผู้มีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง ฉะนั้นปริมาณเงินให้กู้ขึ้นอยู่กับปริมาณรายได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักของ Accommodation Principle

ถันฉวี ฤทธิ (2536) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อสาขาอุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อสาขาอุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์ และเพื่อเป็นแนวทางในการคาดคะเนแนวโน้มของสินเชื่อในอนาคต และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการ

พัฒนาสาขาอุตสาหกรรมต่อไป ซึ่งการศึกษาได้ทำการศึกษาทั้งสินเชื่ออุตสาหกรรมรวม ในช่วงระหว่างปี 2520 - 2535 และสินเชื่อรายประเภทอุตสาหกรรมในช่วงระหว่างปี 2524 - 2535 ด้วย โดยสร้างสมการ Multiple Regression และใช้วิธี Multiple Least Square เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยต่างๆ และผลการศึกษาปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อคือ ีคือระดับราคา อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศของแต่ละสาขาอุตสาหกรรม และปริมาณเงินฝาก

จรัสศรี ธิดิเลิศเดชา (2534) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อประเภทต่างๆว่าปัจจัยอะไรที่เป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิในช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ.2515-2532 และแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนคือ ศึกษาการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ และการศึกษาการให้สินเชื่อแยกตามประเภทต่างๆ 12 ประเภทคือ สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อเพื่อการเหมืองแร่ สินเชื่อเพื่อการอุตสาหกรรม สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สินเชื่อเพื่อการนำเข้า สินเชื่อเพื่อการส่งออก สินเชื่อเพื่อการบริการ และสินเชื่อเพื่อการอุปโภค บริโภค โดยกำหนดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบจำลองปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ในรูปแบบสมการดังนี้

$$LD_T = F(LED_T, BOD_T, BOF_T, (I_L - I_D), CAR_{T-1}, GDP_{T-1}) \dots \dots \dots (2.3)$$

โดยกำหนดให้

- LD_T = มูลค่าการให้สินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์
- LED_T = ปริมาณเงินฝากอิสระของธนาคารพาณิชย์
- BOD_T = ปริมาณเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศ
- BOF_T = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ
- $I_L - I_D$ = ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย
- CAR_{T-1} = ส่วนต่างสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงปีที่ผ่านมา
- GDP_{T-1} = มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 2 แบบจำลองปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อประเภทต่างๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ ใช้รูปแบบจำลองเหมือนกับส่วนที่ 1 เพียงแต่แยกออกเป็น 12 สมการตามประเภทธุรกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้สินเชื่อได้แก่ ปริมาณเงินฝากอิสระของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ปริมาณเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในประเทศ ซึ่งปัจจัยทั้งสามนี้เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ และมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศของสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ ในปีที่ผ่านๆ มา ซึ่งความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อแต่ละประเภทดังนี้ คือ การให้สินเชื่อทุกประเภทยกเว้นสินเชื่อเพื่อธุรกิจการธนาคาร จะถูกกำหนดโดยปริมาณเงินฝากอิสระของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ถูกกำหนดโดยมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศสาขาที่อยู่อาศัยในปีที่ผ่านมาในทิศทางตรงกันข้าม สินเชื่อเพื่อการนำเข้าและสินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภค ถูกกำหนดโดยปริมาณเงินกู้จากต่างประเทศในทิศทางเดียวกัน สำหรับสินเชื่อเพื่อธุรกิจการธนาคาร ถูกกำหนดโดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาธุรกิจการธนาคารในปีที่ผ่านมา และปริมาณเงินสำรองส่วนเกินของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน

ณรงค์ฤทธิ์ ประเทียบอินทร์ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยหลังช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ.2540 ตั้งแต่ช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2540 ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ.2543 โดยได้แยกทำการศึกษาถึงภาพรวมทั้งหมดของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย และแบ่งแยกสินเชื่อต่างๆ จำแนกประเภทธุรกิจ 7 ประเภทประกอบด้วย สินเชื่อเพื่อเกษตรกรรม สินเชื่อเพื่อเหมืองแร่ และย่อยหิน สินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรม สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง สินเชื่อเพื่อธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ สินเชื่อเพื่อการค้าส่ง-ค้าปลีก สินเชื่อเพื่อการค้าบริการ สำหรับตัวแปรที่นำมาใช้ในการสร้างแบบจำลองของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์คือ ปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนด และปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้คือ

จากการศึกษาตามแบบจำลองการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ และสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนด

ซึ่งมีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ และปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ส่วนตัวแปรที่ไม่มีผลทางสถิติเลยคือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย

อุทัย สี่หิรัญวงศ์ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับอุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2544 ผลการศึกษาพบว่า อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณเงินกู้ยืมรวมทั้งในประเทศ และต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย และส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก นอกจากนี้ยังพบว่า อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากรวมของธนาคารพาณิชย์ของไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทย ซึ่งอาจเป็นเพราะข้อมูลที่ใช้ศึกษาเป็นข้อมูลหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ และรัฐบาลเข้มงวดในการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ทำให้ผู้ลงทุนไม่กล้าลงทุนในภาวะการณ์ดังกล่าวต่างเก็บเงินทุนไว้กับธนาคารในรูปแบบเงินฝาก

พัฒน์นัท บุญญานุกอง (2547) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และอุปทานสินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2547 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระดับคือ

1. ระดับมหภาค ซึ่งให้ข้อมูลสินเชื่อรวมของระบบธนาคารพาณิชย์และข้อมูลชี้ทางเศรษฐกิจมหภาควิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์
2. ระดับจุลภาค โดยเลือกเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทยทำการแบ่งกลุ่มธนาคารออกเป็นธนาคารขนาดใหญ่ ธนาคารขนาดกลาง และธนาคารขนาดเล็กตามขนาดสินทรัพย์ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านอุปทานของสินเชื่อรายกลุ่มธนาคาร

ผลการศึกษาในระดับมหภาค พบว่า อัตราดอกเบี้ยไม่เป็นอุปสรรคต่อความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชน ส่วนดัชนีการลงทุนภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นไม่ทำให้ความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีกำลังการผลิตส่วนเกินในระบบการผลิตในระดับที่สูง ขณะที่ความเชื่อมั่นในการบริโภคภาคเอกชนสูงขึ้นแต่ส่งผลต่อความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนในระดับต่ำ และหลักทรัพย์ออกใหม่ของภาคเอกชนไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนได้อย่างมีนัยสำคัญ

ด้านอุปทานของสินเชื่อพบว่า ปัจจัยความสามารถในการปล่อยสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับอุปทานสินเชื่อภาคเอกชนของธนาคารพาณิชย์ในระดับสูงแต่ไม่เป็นไปในลักษณะหนึ่งต่อหนึ่ง เป็นผลให้ธนาคารมีสภาพคล่องในระดับสูง จึงไม่ทำให้การกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ในช่วงเวลาดังกล่าวกระทบต่อความต้องการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และพบว่าธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มในการลงทุนในหลักทรัพย์มากขึ้นจากความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอุปทานของสินเชื่อ

ส่วนผลการศึกษาระดับจุลภาคพบว่า ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อและอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงในระดับสูงไม่ทำให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ขยายสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น เป็นผลให้ทุกกลุ่มธนาคารมีสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง ทำให้การเพิ่มขึ้นในปริมาณสินเชื่อในช่วงเวลาที่ผ่านมา และภาระการกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นไม่กระทบต่ออุปทานสินเชื่อ ส่วนปัจจัยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่มีความสัมพันธ์กับอุปทานของสินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถปรับขึ้น ลงอัตราดอกเบี้ยได้อย่างเหมาะสม เพราะธนาคารมีสภาพคล่องในระดับสูง

ศุภาวดี อังสุวรรณ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อ กรณีศึกษา: ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคาร โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method—OLS) และใช้ข้อมูล ทดึกภูมิรายเดือนในช่วงพ.ศ.2548-2551 ผลการศึกษาพบว่า

ปริมาณเงินฝากของธนาคารทหารไทย และปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารทหารไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารทหารไทยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารทหารไทย ส่วนปริมาณเงินกองทุนของธนาคารทหารไทยและดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลูกค้าชั้นดี (MLR) ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารทหารไทย โดยได้สมการพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อ ที่มีค่า R^2 เท่ากับร้อยละ 84.6 ดังนี้

ปริมาณเงินให้สินเชื่อ = $110918.1 + 0.64 \times$ ปริมาณเงินฝากทั้งหมด $+ 0.91 \times$ ปริมาณเงินกู้ยืมทั้งหมด $- 6343.734 \times$ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลูกค้าชั้นดี $+ 0.480254 \times$ เงินกองทุนตามกฎหมาย

สุธน สุขกลับ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงปีพ.ศ.2547-2552 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในช่วงปีพ.ศ.2547-2552 โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ แบบอนุกรม เวลา รายไตรมาส ระหว่างพ.ศ.2547-2552 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุเชิงซ้อน (multiple regression) ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

1. ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และปริมาณสินเชื่อ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในไตรมาสก่อน หน้า มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในทิศทางเดียวกัน 2) ส่วนปริมาณเงินฝากของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในไตรมาสที่ผ่านมา และปริมาณเงินสดสำรองตามกฎหมายของธนาคารไทย พณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในไตรมาสที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในทิศทางตรงกันข้าม โดยได้สมการ พยากรณ์ ที่มี R^2 เท่ากับร้อยละ 99.47 ดังนี้

ปริมาณเงินให้สินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในไตรมาสปัจจุบัน = - 74,078.10 + 0.30 x ปริมาณสินเชื่อรวม - 0.07 x ปริมาณเงินฝาก - 0.30 x ปริมาณเงินสดสำรอง ตามกฎหมาย + 809.23 x อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อ + 1,909 x อัตรา ดอกเบี้ยลูกค้าย่อย + 0.50 ปริมาณสินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในไตรมาสที่ ผ่านมา

ทั้งนี้จากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สามารถสรุปได้ คือ งานวิจัยส่วนใหญ่จะ ศึกษาเฉพาะการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่จะมุ่งหวังกำไรสูงสุด ซึ่งแตกต่างจาก การศึกษารุ่นนี้ ศึกษาการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินของรัฐ ที่มีนโยบายการปล่อยสินเชื่อ ตามนโยบายภาครัฐ โดยวิธีดำเนินงานวิจัยส่วนใหญ่จะ ใช้การสร้างสมการถดถอยพหุเชิงซ้อน (Multiple Regression) และผลการศึกษาที่พบ คือ ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อ การปล่อยสินเชื่อ คือ

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (สันติจิตต์ ผลภายี, 2536 และ อุทัย สี่หิรัญวงศ์, 2546)
2. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (สันติชัย ชวนสมสุข, 2526 และ สันติจิตต์ ผลภายี, 2536 และ อุทัย สี่หิรัญ วงศ์, 2546 และ พัฒนันท์ บุญญานุกอง, 2547)
3. ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ณรงค์ ฤทธิ์ ประเทียบอินทร์, 2546)
4. ปริมาณเงินกู้ภายในประเทศและปริมาณเงินกู้ต่างประเทศ

(สันติชัย ชวนสมสุข, 2526 และ จรัสศรี ชิตเลิศเดชา, 2534 และณรงค์ฤทธิ์ ประเทียบอินทร์, 2546 และอุทัย สีหิรัญวงศ์, 2546) 5. ปริมาณเงินฝากของธนาคาร (จรัสศรี ชิตเลิศเดชา, 2534 และ ณรงค์ฤทธิ์ ประเทียบอินทร์, 2546 และ อุทัย สีหิรัญวงศ์, 2546 และ สุชน สุขกลับ, 2553)

ส่วนการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้เพิ่มตัวแปรจากเศรษฐกิจมหภาค ที่น่าจะมีผลต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย โดยตัวแปรที่สำคัญ คือ มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จะแบ่งหัวข้อวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปล่อยสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยทั้งหมด 2,646,549 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนสินเชื่อให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้วทั้งสิ้น 70,100 ราย ณ ปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 2.6 ของจำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งหมด ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลาย้อนหลังเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547-2554

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ที่มีผลกระทบต่อผลการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จะอาศัยเครื่องมือทางสถิติเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจหาแบบจำลองที่เหมาะสม โดยจะประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) จากแบบจำลองทางเศรษฐมิติที่ใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยมีรูปแบบจำลอง ดังนี้

$$\text{LOAN} = f(\text{CAP, BOD, BOF, INT, NPL}, \dots) \dots \dots \dots (3.1)$$

โดยปัจจัยภายในประกอบด้วย

LOAN = ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

CAP = ปริมาณเงินทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

BOD = ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

BOF = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

INT = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำ (MLR) ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

NPL = อัตราส่วนปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ร้อยละ)

และปัจจัยภายนอกเขียนในรูปแบบจำลองดังนี้

$$\text{LOAN} = f(\text{GDP, Export, TSSI SMEs}) \dots \dots \dots (3.2)$$

กำหนดให้

GDP = มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (ล้านบาท)

Export = มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ล้านบาท)

TSSI SMEs = ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากนั้นสามารถเขียนสมการในรูปทั่วไปได้ดังนี้

$$\text{LOAN} = a_0 + a_1 \text{CAP} + a_2 \text{BOD} + a_3 \text{BOF} + a_4 \text{INT} + a_5 \text{NPL} + a_6 \text{GDP} + a_7 \text{Export} + a_8 \text{TSSI SMEs}$$

3. วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547-2554 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

3.1. ปริมาณสินเชื่อ (LOAN) ปริมาณเงินทุน (CAP) ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ (BOD) ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (BOF) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำ (MLR) และปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) เก็บรวบรวมจากฝ่ายบัญชี ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

3.2. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.3 มูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Export) และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (TSSI SMEs) เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เป็นการอธิบายถึง บทบาทของธนาคาร ผลการดำเนินงานและปริมาณสินเชื่อ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการนำตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อ การเพิ่มขึ้นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มาสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจะเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linear Relationship) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามและเพื่อประมาณค่าของตัวแปร เมื่อทราบค่าตัวแปรอิสระโดยค่า ของสัมประสิทธิ์ความถดถอย ตามวัตถุประสงค์หลักการของการวิเคราะห์ คือการประมาณค่าของ a_0 , a_1 , a_2 , a_3 , a_4 , a_5 , a_6 หรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย โดยทำให้ผลบวกของค่าความคลาดเคลื่อนยกกำลังสอง (SSE) มีค่าน้อยที่สุด หรือทำให้

$$\sum_{i=1}^n e_i^2 = SSE = \sum (y_i - \hat{y}_i)^2 \text{ มีค่าต่ำสุด}$$

การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

1. การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะบอกว่ามีเหตุการณ์ที่ยืนยันได้หรือไม่ว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยใช้สมมติฐาน ดังนี้

$$H_0 : a_i = 0$$

$$H_1 : a_i \neq 0$$

$$t = \frac{\hat{a} - a_i}{S_{ai}}$$

โดยเปรียบเทียบผลจากค่า t ในตารางมาตรฐาน องศาอิสระ = $n - k - 1$

2. ผลการทดสอบจะปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อ $|t| > t_{\alpha/2, n-k-1}$ หรือ $\text{sig}t < \alpha = 0.05$

การประเมินแบบจำลองทั้งหมด

เหตุผลที่ต้องทำการประเมินแบบจำลองก่อนนำไปใช้ได้แก่

1. ปกติมีแบบจำลองมากกว่า 1 แบบจำลองที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จึงจำเป็นต้องทำการวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมกับแบบจำลองอื่น

2. จำเป็นต้องทราบว่าแบบจำลองที่เลือกนั้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำนายผล หรือการวิเคราะห์ความสัมพันธ์นั้นได้

วิธีการประเมินแบบจำลองที่สร้างขึ้นด้วยกัน 3 วิธี คือ

1. Standard error of Estimate (s_e)

$$S_e = \sqrt{\frac{SSE}{n - k - 1}}$$

2. Coefficient of Determination (r^2)

$$r_2 = \frac{SS_y - SSE}{SS_y}$$

3. Analysis of Variance F-test ในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแต่ละค่าโดยใช้ในการทดสอบที่ เพื่อจะบอกว่ามีเหตุการณ์เพียงพอหรือไม่ที่จะสรุปความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระแต่ละคู่ อย่างไรก็ตามในการจะบอกว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดมีหลายตัวแปร และนำเข้ามาวิเคราะห์ในแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ดีหรือไม่ วิธีการทดสอบคือการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เมื่อความแปรปรวนของตัวแปรตาม ซึ่งจะวัดโดย SS_y ซึ่งจะประกอบด้วยสองส่วน คือ ความแปรปรวนที่อธิบายได้ หรือ SSR และความแปรปรวนที่อธิบายไม่ได้ หรือ $SS_y = SSR + SSE$ เมื่อ SSR มีค่าสูงเมื่อเปรียบเทียบกับ SSE ค่า Coefficient of Determination จะสูงด้วย แสดงความว่าแบบจำลองนั้นดี แต่ถ้า SSE มีค่าสูง

ความแปรปรวนของ y จึงอธิบายไม่ได้ แบบจำลองนั้นจึงสร้างได้ไม่ดี และนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

การทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

$$H_0 : a_1 = a_2 = \dots = a_k = 0$$

H_1 : ค่า a_i อย่างน้อยหนึ่งค่าไม่เท่ากับศูนย์

ถ้าสมมติฐานหลักเป็นจริง หมายความว่า ไม่มีค่าตัวแปรอิสระใดมีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม ดังนั้นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจึงใช้ไม่ได้ แต่ถ้าปฏิเสธสมมติฐานหลักยอมรับสมมติฐานรอง แสดงว่ามีค่า a_i อย่างน้อย 1 ค่าไม่เท่ากับศูนย์ และสถิติที่ใช้ทดสอบ คือ

$$F = MSR / MSE$$

โดยจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก ถ้า Sig ของ F น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ โดยปกติกำหนดให้ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 นั่นคือ มีค่า a_i อย่างน้อย 1 ตัว ที่ไม่เท่ากับศูนย์ ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม

จากนั้นจะต้องทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสถิติทดสอบ T-test เพื่อทดสอบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่ประมาณได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่จะแสดงความสัมพันธ์กับตัวแปรตามหรือไม่ และพิจารณาจาก ค่า T-test และ P-value ต้องคำนวณได้ไม่เกิน 0.05 โดยทดสอบค่าทีละตัว

การหาค่า R , R^2 และ Adjust R^2

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำแบบจำลองมาอธิบายข้อมูลมากน้อยเพียงใด ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation : R) แสดงถึง ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ที่เป็นไปได้สูงสุดระหว่างกลุ่มของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Coefficient of Determination : R^2) จะแสดงให้เห็นสัดส่วนที่กลุ่มตัวแปรอิสระสัมพันธ์กับตัวแปรตามดังกล่าว คือ สัดส่วนของความแปรปรวนในตัวแปรตามที่อธิบาย โดยกลุ่มของตัวแปรอิสระกลุ่มนั้น โดยทั่วไปจะเสนอในรูปร้อยละ ค่าจะอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 ไม่มีค่าเป็นลบ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจจะบอกถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อค่าตัวแปรตาม ซึ่งสมการถดถอยที่ดีควรจะได้ค่า R^2 สูงๆ ซึ่งเป็นการแสดงว่า ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวตามได้ดี

ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับปรุง (Adjust R^2) คือ ค่า R^2 ที่ได้ทำการปรับปรุงขึ้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) จนทำให้อัตราส่วนซึ่งความแปรปรวนของตัวแปรตามลดลง เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระ สาเหตุที่ปรับปรุง R^2 เนื่องจากจำนวนค่าสังเกตหรือข้อมูลที่นำมาหา

ความสัมพันธ์มีน้อยค่า R^2 ที่คำนวณได้อาจจะให้ค่าที่ลำเอียง คือ ค่า R^2 มีแนวโน้มที่จะสูงเกินไป ดังนั้นความแปรปรวนของตัวแปรอิสระจะอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามผิดพลาดได้ เพื่อขจัดปัญหานี้จึงมีการปรับปรุง R^2

การทดสอบ Durbin Watson Test

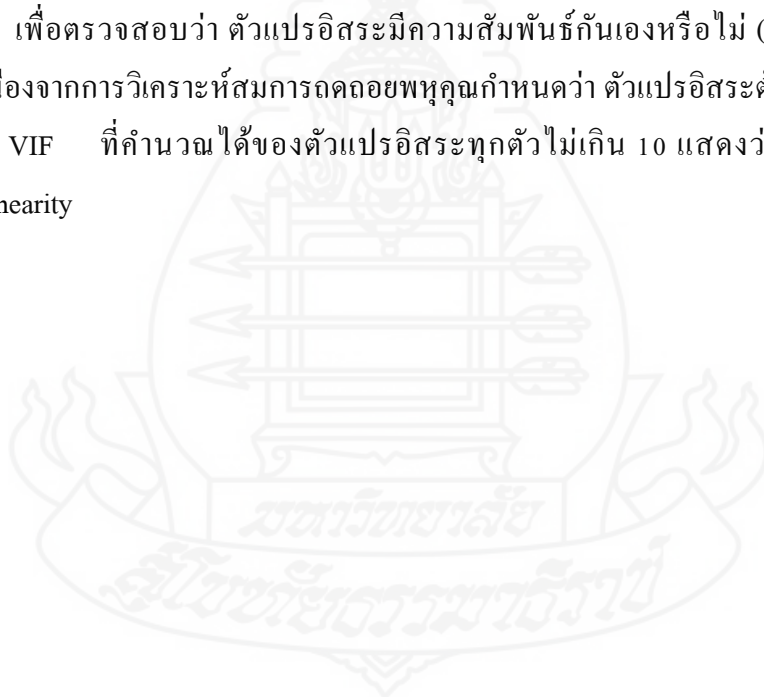
เพื่อทดสอบว่า ตัวคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ เป็นการทดสอบสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อนอันดับหนึ่ง (first order autocorrelation) โดยหาค่า D.W. ที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง 0 ถึง 4 จะยอมรับ H_0 คือ ตัวคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีสมมติฐานว่า

$$H_0 : \rho = 0$$

$$H_1 : \rho \neq 0$$

การหาค่า Variance Inflation Factor

เพื่อตรวจสอบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ (Multicollinearity) หรือไม่ เนื่องจากการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณกำหนดว่า ตัวแปรอิสระต้องเป็นอิสระต่อกัน โดยถ้าค่า VIF ที่คำนวณได้ของตัวแปรอิสระทุกตัวไม่เกิน 10 แสดงว่าข้อมูลไม่มีปัญหา Multicollinearity

บทที่ 4

บทบาทธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยนั้น ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทความสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย โดยศึกษาจากประวัติความเป็นมา ผลการดำเนินงานและปริมาณสินเชื่อ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีพัฒนาการมาจากสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม สำนักงานชนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยมีความเชื่อมโยงและหลักการดำเนินงานที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสรุปได้ 4 ประการคือ (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2550)

1. มีการโอนบรรดากิจการ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน กำไรสะสม เงินสำรอง สิทธิ ความรับผิดชอบ และพนักงานลูกจ้างไปเป็นขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่
2. มีการให้บริการสินเชื่อแบบสินเชื่อโครงการ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการเป็นสำคัญ
3. มีการให้บริการปรึกษาแนะนำแบบครบวงจร ทั้งด้านการเงิน การผลิต การตลาด และการบริหารจัดการ
4. มีการกระจายสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการพัฒนาความเจริญในภูมิภาคและชนบท โดยมีเครือข่ายประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชน

สำหรับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงองค์กร แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงองค์กร โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

1. สำนักงานธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม (พ.ศ. 2507 – 2534)

ในปีพ.ศ.2506 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการจัดตั้งเป็น “สำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม” (สกอ.) ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อทำหน้าที่ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม” (สธอ.) แต่เนื่องจาก สธอ. มีฐานะเป็นหน่วยงานราชการ ในการดำเนินงานจึงมีข้อจำกัดในเรื่องแหล่งเงินทุนที่จะต้องอาศัยจากงบประมาณแผ่นดินเพียงแหล่งเดียว การอำนวยความสะดวกต่างๆ ถือหลักปฏิบัติเช่นเดียวกับหน่วยงานราชการทั่วไป ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน

2. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (พ.ศ. 2534 – 2545)

เนื่องจากสถานภาพของ สธอ. มีข้อจำกัดในการระดมทุนและการให้บริการทางการเงิน กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง จึงยกระดับสถานะเป็น “บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม” (บอย.) เพื่อให้มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

แต่ในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเกิดวิกฤตค่าเงิน ได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาคธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน จนกระทั่งกลายเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้เสนอแนวคิดในการยกระดับเป็นธนาคาร โดยร่วมพิจารณาหารือกับกระทรวงการคลัง ให้เป็นสถาบันการเงินหลักเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน)

ในปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลมีความเห็นชอบให้เพิ่มบทบาทและขยายขอบเขตการดำเนินการของ บอย. โดยการจัดตั้งเป็น “ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย” ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลังได้ร่วมกันยกร่างพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2545 จึงถือวันดังกล่าวเป็นวันสถาปนาก่อตั้ง และได้รับเกียรติจากคุณมนู เลียวไพโรจน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมในขณะนั้น เป็นประธานกรรมการคนแรกของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

2. วิสัยทัศน์ และพันธกิจของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

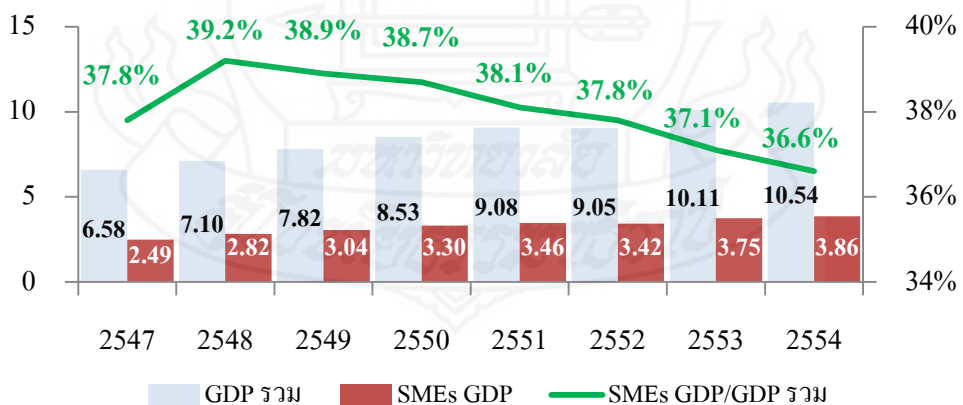
วิสัยทัศน์ (Vision) คือ เป็นสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาของรัฐที่ช่วยเหลือและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

พันธกิจ (Mission) มีดังนี้

1. สนับสนุนนโยบายภาครัฐในการช่วยเหลือและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย
2. ให้บริการทางการเงินและบริการอื่น ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย
3. ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการบริหารจัดการขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

3. บทบาทของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

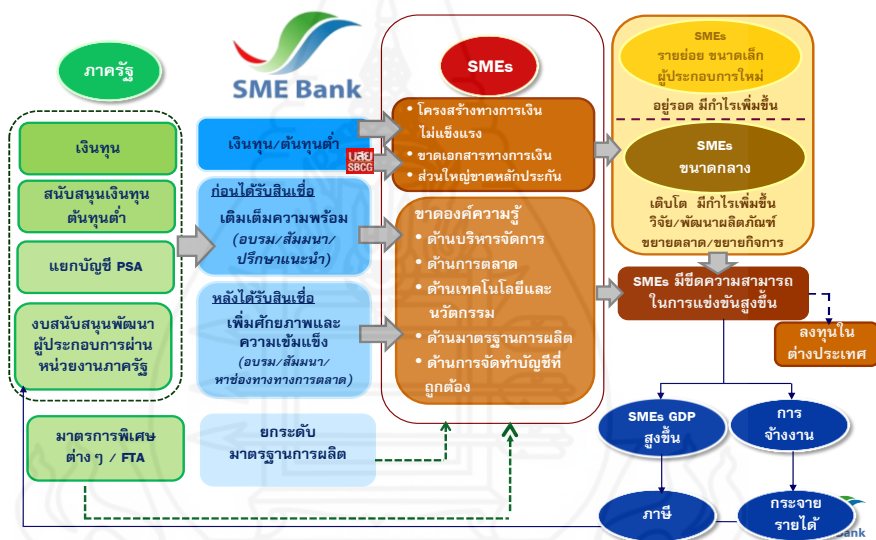
ด้านล้านบาท

ภาพที่ 4.1 สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2555)

เป้าหมายสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย คือ บทบาทของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจะมีส่วนอย่างไรในการเข้าไปผลักดันให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโต เนื่องจากมีการขยายตัวน้อยกว่าการเติบโตรวมของประเทศ และมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รวมทั้งลดลงเรื่อยๆ จากร้อยละ 37.8 ในปี 2547 ลดลงเหลือร้อยละ 36.6 ในปี 2554 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555) ดังนั้นจึงเป็นการกิจที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จะต้องเข้าไปมีส่วนผลักดันโดยสนับสนุนหรือเติมเต็มในส่วนที่มูลค่าผลิตภัณฑ์ขาด ทั้งทางด้านเงินทุนและองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ

ภาพที่ 4.2 บทบาทของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

มาตรการที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยดำเนินการอย่างแรก คือ การสนับสนุนเงินทุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพราะเรื่องเงินทุนถือเป็นปัจจัยสำคัญในลำดับต้นของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งหากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยสามารถสนับสนุนเงินทุนด้วยต้นทุนที่ต่ำได้ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ก็จะสามารแข่งขันในตลาดได้ และมีกำไรเพียงพอ

ในการหล่อเลี้ยงธุรกิจ สำหรับธุรกิจขนาดกลางนั้นถ้าไรที่เขาได้เพิ่มขึ้นนั้นก็จะเป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถนำไปต่อ ยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันในตลาดภายใต้การเปิดเขตการค้าเสรีหรือ FTA ที่เริ่มทยอยประกาศใช้ไปแล้ว

มาตรการต่อไปนอกจากการสนับสนุนด้านเงินทุนดังกล่าวแล้ว การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ก็เป็นเรื่องที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะจากสถิติอัตราการอยู่รอดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ในปีแรกของการก่อตั้งกิจการนั้น มีอัตราการอยู่รอดร้อยละ 97 แต่จะค่อยๆ ลดลงอย่างต่อเนื่องปีละประมาณร้อยละ 3-4 ทั้งนี้ เป็นผลจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่มีโครงสร้างทางการเงินที่ไม่แข็งแรง และมีความอ่อนไหวมากต่อบริษัททั้งภายในและภายนอก หากวิเคราะห์หลังเลิกลงไปอีก จะพบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ และขาดโอกาสด้านตลาดที่จะทำให้กิจการอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจึงมีนโยบายการสร้างเสริมความแข็งแกร่งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2 ส่วน คือ

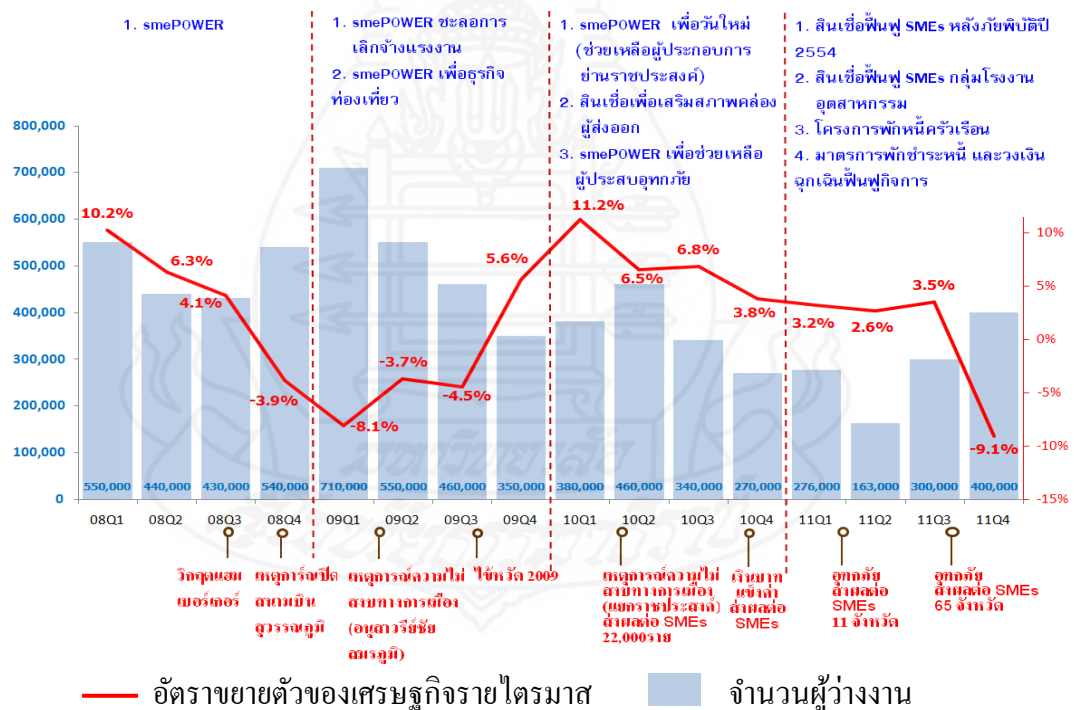
ส่วนแรก : การให้คำปรึกษาแนะนำก่อนการให้สินเชื่อ และช่วยเหลือจนกระทั่งธุรกิจนั้นจะเข้าเกณฑ์และขอสินเชื่อได้

ส่วนที่สอง : เมื่อได้รับอนุมัติสินเชื่อแล้ว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะได้รับการดูแลและพัฒนาธุรกิจ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้า การช่วยเหลือด้านการบริหารจัดการธุรกิจ และเพิ่มโอกาสทางการตลาด เพื่อส่งเสริม ผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความแข็งแกร่ง มีความพร้อมต่อการเปิดประตูการค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ AEC ที่จะเพิ่มจำนวนผู้บริโภคจาก 60 กว่าล้านคนเป็น เกือบ 600 ล้านคน

หากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ ก็จะสร้างรายได้ให้กิจการ ก่อให้เกิดการลงทุน การผลิต ส่งผลให้เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้ได้ทั่วประเทศ เพราะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นมีอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่รอดและเติบโตก็จะทำให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสูงขึ้นและมีการคืนกลับสู่ภาครัฐผ่านทางภาษีมากขึ้นด้วยเช่นกัน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ จะทำให้เกิดความสมดุลในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่เป็นเป้าหมายของกระทรวงการคลังในการลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

4. ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ในช่วงปีพ.ศ. 2551-2554 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ได้รับบทบาทที่สำคัญในการเข้าไปช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องประสบกับภาวะวิกฤติหลายเรื่อง ตั้งแต่ผลกระทบจากวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ในปีพ.ศ. 2552 ที่เกิดปัญหาการว่างงาน ธุรกิจต่างๆ ชบเซา นอกจากนี้ในปีพ.ศ. 2553 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังต้องเผชิญกับวิกฤติอย่างต่อเนื่อง ทั้งเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ไข้หวัดใหญ่ ค่าเงินบาทที่แข็งค่า จนทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่ลดลง และในปีพ.ศ. 2554 ยังเกิดเหตุอุทกภัยครั้งใหญ่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ มีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบน้ำท่วม

ภาพที่ 4.3 โครงการสินเชื่อบรรเทาภาวะวิกฤติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

ซึ่งในช่วงที่เกิดวิกฤตต่างๆ นั้น ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจึงได้รับมอบหมายจากภาครัฐให้เข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน โดยออกโครงการสินเชื่อบรรเทาภาวะวิกฤติ เช่น สินเชื่อ SME Power ชะลอการเลิกจ้างแรงงาน สินเชื่อ SME Power เพื่อวันใหม่เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางเมือง สินเชื่อ SME Power เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบภัยน้ำท่วม เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ออกโครงการพักชำระหนี้สำหรับลูกค้าที่ประสบอุทกภัย ทำให้ผู้ประกอบการจำนวนมากรอดพ้นจากวิกฤติ และสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

นอกจากสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตแล้ว ยังมีอีก 2 กลุ่มเป้าหมายสำคัญ ที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยให้การสนับสนุนตามนโยบายภาครัฐ ได้แก่

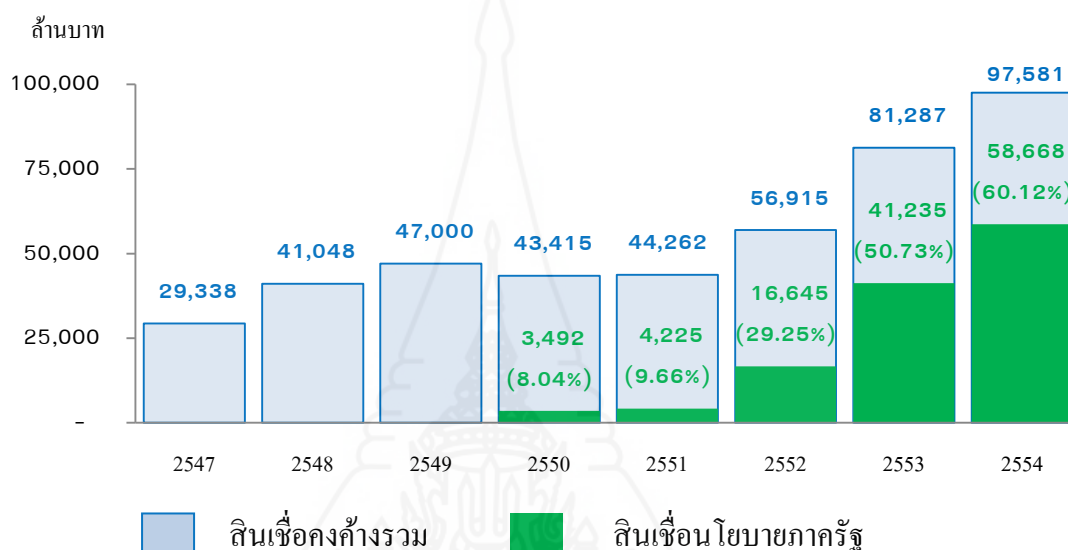
1. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามยุทธศาสตร์ภาครัฐ เป็นกลุ่มที่ภาครัฐให้ความสำคัญและเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจึงมีโครงการสินเชื่อตามยุทธศาสตร์ภาครัฐ ได้แก่ สินเชื่อโครงการช่วยเหลือด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการโลจิสติกส์ไทย สินเชื่อเพื่อการอนุรักษ์พลังงานหรือส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน สินเชื่อโครงการประชารัฐ เป็นต้น

2. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ยังเข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ที่ถือเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยต้องเข้าไปช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐ จึงได้ออกโครงการสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้าไม่ถึงแหล่งทุน ได้แก่ สินเชื่อรายย่อยเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน (หนี้นอกระบบ) โครงการสินเชื่อ OTOP และโครงการซื้อทรัพย์สินเพื่อเป็นที่ตั้งสถานประกอบการ

นอกจากกลุ่มดังกล่าวแล้ว เป็นสินเชื่อทั่วไปที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยให้การสนับสนุนสภาพคล่องทางการเงินและการลงทุนในการปรับปรุง ขยายกิจการ รวมถึงให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่วิสาหกิจรายย่อย เพื่อเป็นการสร้างโอกาส และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคเศรษฐกิจไทย

ดังนั้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จึงปล่อยสินเชื่อสำคัญ 2 ประเภท คือ 1) สินเชื่อนโยบายภาครัฐ ซึ่งประกอบการด้วยสินเชื่อบรรเทาความเดือดร้อน สินเชื่อตามยุทธศาสตร์ภาครัฐ และสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) สินเชื่อทั่วไป

จากผลดำเนินการในปีพ.ศ. 2554 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจึงได้อนุมัติสินเชื่อรวมจำนวน 39,047.54 ล้านบาท ทำให้ผลประกอบการสะสมนับตั้งแต่ก่อตั้งธนาคาร มีสินเชื่อคงค้างรวม 97,581.04 ล้านบาท สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจำนวน 43,380.55 ล้านบาท และรักษาการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจรวม 112,826 คน (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2555)

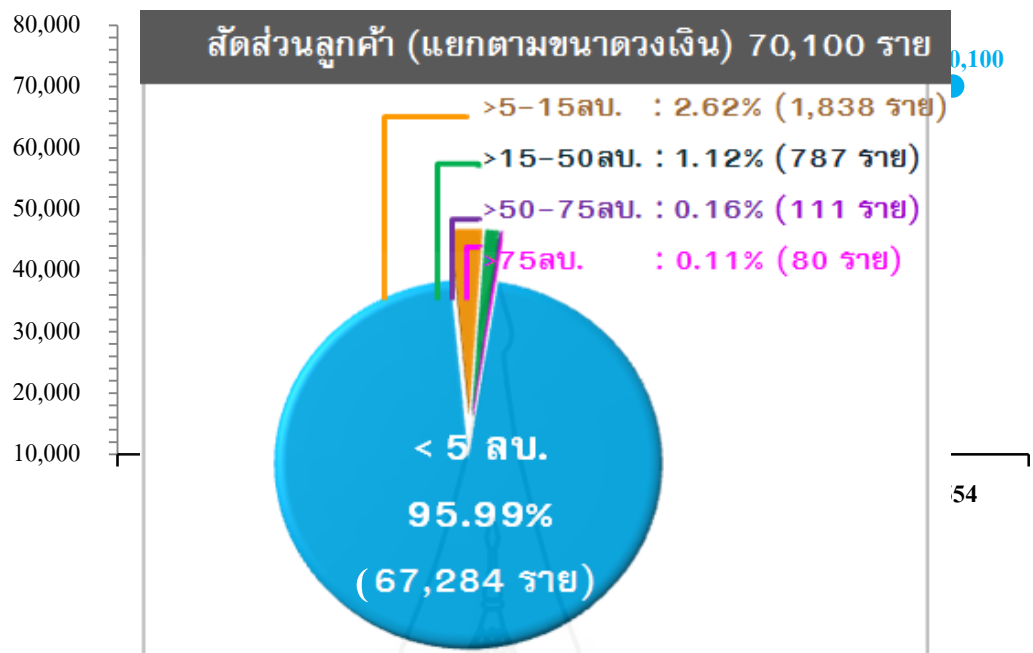

ภาพที่ 4.4 มูลค่าสินเชื่อคงค้างรวม

หมายเหตุ ในปี 2547-2549 ไม่มีการแยกสินเชื่อนโยบายภาครัฐ

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

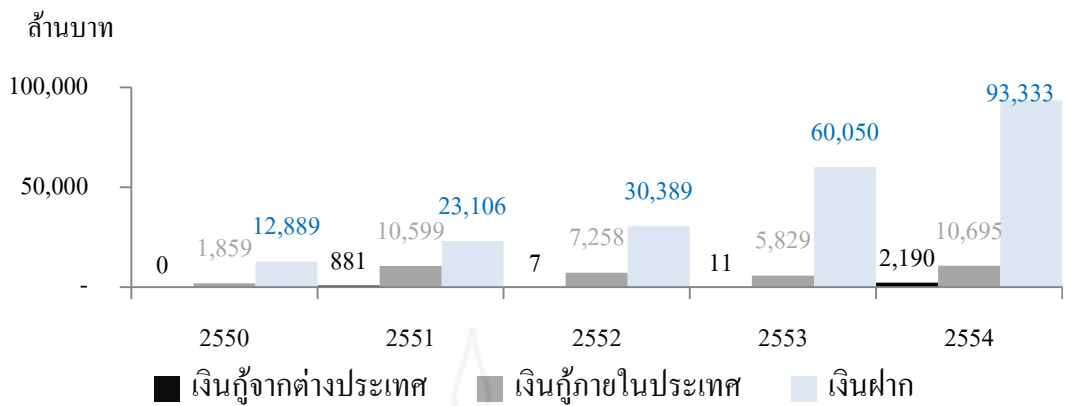
ทั้งนี้พบว่า สัดส่วนมูลค่าสินเชื่อนโยบายภาครัฐต่อสินเชื่อคงค้างรวมเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี จากในปีพ.ศ. 2550 มีสัดส่วนร้อยละ 8.04 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60.12 ตามภาพที่ 3.4 แสดงถึงบทบาทที่สำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการเข้าไปช่วยเหลือสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนโยบายรัฐบาล

ภาพที่ 4.5 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

ในปีพ.ศ.2554 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สนับสนุนสินเชื่อให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้วจำนวน 70,100 ราย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2549 ที่มีจำนวน 19,977 ราย ทั้งนี้หากดูสัดส่วนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำแนกตามขนาดวงเงินพบว่า ส่วนใหญ่แล้วเป็นสินเชื่อที่มีมูลค่าน้อยกว่า 5 ล้านบาทจำนวน 67,284 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 95.99 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งหมด ตามภาพที่ 3.5 แสดงถึง กลุ่มเป้าหมายของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เป็นวิสาหกิจขนาดย่อมเป็นหลัก

ภาพที่ 4.6 โครงสร้างสินทรัพย์รวม

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

ในด้านสินทรัพย์ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินฝาก โดย ณ ธ.ค.2554 มีสัดส่วนร้อยละ 79 ของแหล่งเงินทุนทั้งหมด รองลงมาเป็นเงินกู้ภายในประเทศ ส่วนเงินกู้นอกประเทศมีจำนวนน้อยที่สุด ตามภาพที่ 3.6 ตารางที่ 4.1 ต้นทุนเงิน อัตราดอกเบี้ย และส่วนต่างดอกเบี้ย

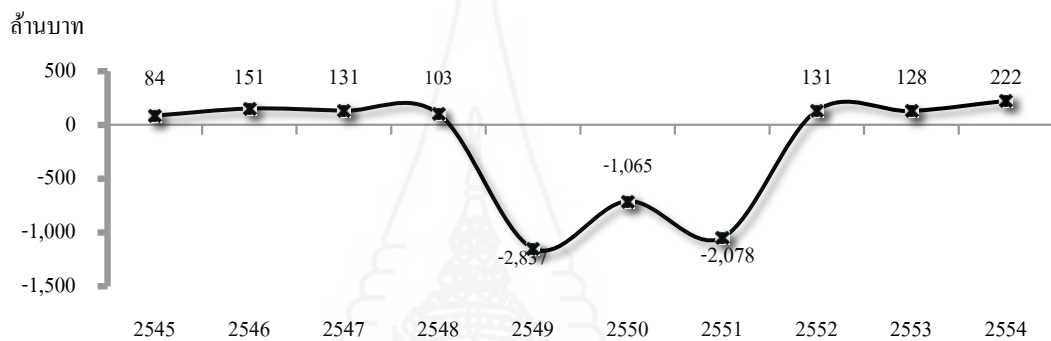
(ร้อยละ)	ต้นทุนเงิน (COF)	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR)	ส่วนต่างดอกเบี้ย (NIM)
ธพว.	2.81	7.25	2.13
สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ	0.13	7.06	3.21
ระบบธนาคารพาณิชย์	1.33	7.70	2.50

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

ที่สำคัญยังพบว่า ต้นทุนเงิน (Cost of Fund) ในปีพ.ศ.2554 ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สูงถึงร้อยละ 2.81 สูงกว่าระบบธนาคารพาณิชย์และรวมสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ซึ่งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.33 และร้อยละ 0.13 ตามลำดับ ทำให้ส่วนต่างดอกเบี้ย (NIM) ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

แห่งประเทศไทย อยู่ที่ร้อยละ 2.13 น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ และน้อยกว่าระบบธนาคารพาณิชย์ ตามตารางที่ 4.1

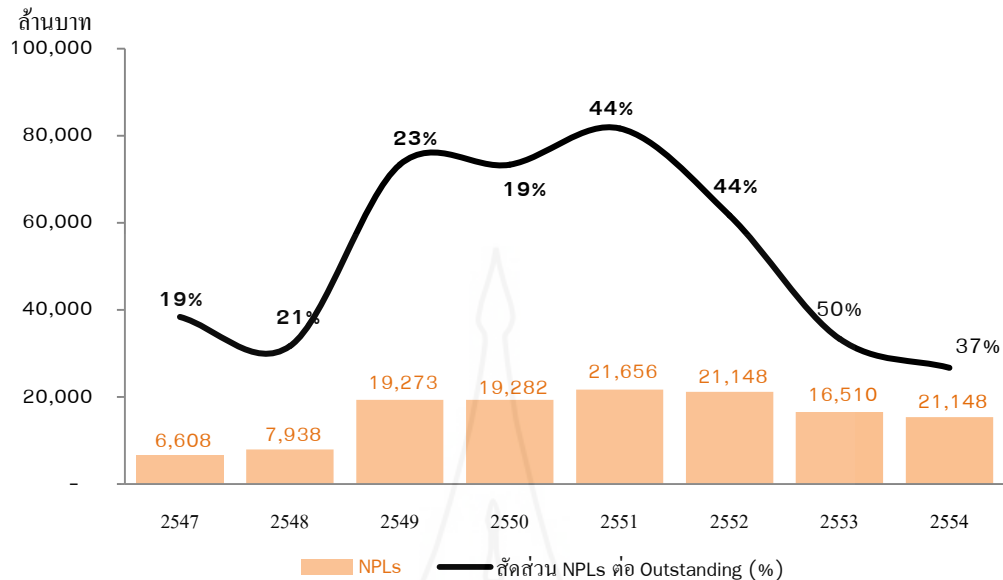
ทำให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยมีกำไรสุทธิ 222.41 ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่าที่ควรจะเป็น อย่างไรก็ตามในปีพ.ศ. 2554 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยมีกำไรสุทธิสูงสุดในรอบ 8 ปี และเป็นกำไรสุทธิต่อเนื่อง เป็นปีที่สาม หลังจากที่ขาดทุนติดต่อกัน 3 ปี (2549-2551)

ภาพที่ 4.7 กำไรขาดทุนสุทธิ

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

อย่างไรก็ตามธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยยังมีภารกิจในการเร่งรัดติดตามและแก้ไขหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถลดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยในปีพ.ศ. 2554 ธนาคารมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สุทธิ 15,347.03 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16 ของมูลค่าสินเชื่อบริการ จากระดับสูงสุดที่ 21,656.00 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2551 หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของมูลค่าสินเชื่อบริการ

ภาพที่ 4.8 การบริหารจัดการหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555)

5. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อของธนาคารนั้นจะใช้หลัก 2 ประการร่วมกันในการพิจารณา ดังนี้ (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2554ข)

5.1 หลัก 3 Ps ได้แก่

5.1.1 **วัตถุประสงค์การกู้ (Purpose)** คือ ความมุ่งหมายในการกู้ยืม เป็นสิ่งที่จะทำให้ธนาคารรู้ว่า ผู้ประกอบการจะนำเอาเงินไปใช้ทำอะไร เพื่อที่ธนาคารจะได้กำหนดวิธีการชำระหนี้คืนอย่างเหมาะสม ซึ่งประเภทของการขอกู้ โดยทั่วไปจำแนกเป็น 3 ประเภทคือ

- 1) เพื่อเป็นเงินหมุนเวียนในการดำเนินงาน
- 2) เพื่อขยายกิจการ หรือซื้อทรัพย์สินถาวร
- 3) เพื่อชำระหนี้ หรือที่เรียกกันว่า “Refinance”

5.1.2 การชำระหนี้ (Payment) คือ การชำระหนี้ ธนาคารจะกำหนดวิธีและเวลาชำระหนี้คืนให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ประเภทของการกู้ และความสามารถในการหารายได้ของผู้ประกอบการ เช่น ถ้าเป็นการกู้เพื่อนำไปใช้หมุนเวียนดำเนินงาน ธนาคารก็จะให้เป็น “เงินกู้ยืมระยะสั้น” ซึ่งมีกำหนดเวลาชำระคืนไม่นาน เพราะเป็นเงินกู้ที่ผู้กู้สามารถชำระคืนได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งอาจเป็นการกู้เงินมาเพื่อซื้อวัตถุดิบมาผลิตสินค้าขาย เป็นต้น แต่ถ้าหากเป็นการกู้เงินเพื่อนำไปลงทุนในสินทรัพย์ขนาดใหญ่ เช่น การสร้างโรงงาน ธนาคารก็จะให้กู้เป็น “เงินกู้ระยะยาว” เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการหารายได้มาชำระหนี้คืน เพราะต้องใช้เวลาานกว่าจะทำการผลิตสินค้าจนถึงวันนำออกมาจำหน่าย

5.1.3 การป้องกันความเสี่ยง (Protection) คือ การป้องกันโครงสร้างของเงินกู้ การปล่อยกู้ทุกประเภทล้วนมีความเสี่ยงทั้งสิ้น โดยเฉพาะความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับเงินกู้ที่ปล่อยไปแล้วคืน ดังนั้นธนาคารส่วนใหญ่จึงกำหนดให้การกู้เงินต้องมี “หลักทรัพย์” มาค้ำประกันเงินกู้

หลักทรัพย์ ในที่นี้ได้แก่ ทรัพย์สินของผู้กู้หรือของบุคคลอื่นที่ยินยอมให้นำมาค้ำประกันเงินกู้กับธนาคาร และธนาคารสามารถรับไว้ได้ตามกฎหมาย เช่น โฉนดที่ดิน, เงินฝากธนาคาร, เครื่องจักรและอุปกรณ์ เป็นต้น

5.2 หลัก 5 Cs ได้แก่

5.2.1 ลักษณะของผู้กู้ (Character) คือ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจจริงของผู้กู้ที่จะทำให้กิจการของตนเองประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน เป็นปัจจัยสำคัญที่ธนาคารใช้พิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการ ไม่ว่าเงินที่ขอกู้จะมากหรือน้อยก็ตาม ลักษณะของผู้กู้ดังกล่าวพิจารณาจาก

- 1) อายุ / สถานภาพครอบครัว
- 2) ประวัติการศึกษา / การฝึกอบรมเพิ่มเติม / ความรู้ความเชี่ยวชาญในธุรกิจ
- 3) ประสบการณ์ทำงาน
- 4) ประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา
- 5) ชื่อเสียง / ความซื่อสัตย์ / ความเป็นผู้ไว้วางใจได้ในธุรกิจที่ดำเนินอยู่
- 6) ระยะเวลาที่อยู่ในธุรกิจ
- 7) อุปนิสัยส่วนตัว / สุขภาพ

5.2.2 เงินทุนของผู้กู้ (Capital) คือ ทุนของธุรกิจ เงินทุนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่กิจการจะต้องมีใช้ในการประกอบธุรกิจอย่างเพียงพอ หรืออย่างน้อยเงินลงทุนส่วนใหญ่ควรจะต้องเป็นเงินที่ผู้ประกอบการนำมาลงทุนเองเป็นหลัก ในขณะที่การกู้เงินจากธนาคารควรเป็นส่วนที่น้อยกว่า หรือกู้เมื่อจำเป็นจริงๆ เท่านั้น ทั้งนี้เพราะกู้มากก็ต้องจ่ายดอกเบี้ยมาก และยังมีกำหนดเวลาชำระคืนที่แน่นอนด้วย ขาดทุนหรือกำไรก็จะต้องจ่าย ทั้งนี้ธนาคารพิจารณาจาก

1) กิจการที่มีความเสี่ยงสูง / โครงการขนาดใหญ่ เงินลงทุนของผู้ประกอบการยังต้องมีมากขึ้นตามไปด้วย

2) เงินลงทุนของผู้ประกอบการไม่ควรที่จะต่ำกว่าร้อยละ 30 – 35 ของเงินทุนทั้งหมดที่ต้องใช้ในการประกอบธุรกิจหรือโครงการ

3) โดยปกติ “สัดส่วนของหนี้สินต่อทุน” ไม่ควรเกิน 2:1

5.2.3 ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) คือ ความสามารถในการชำระหนี้สิน ถือเป็นหัวใจของการปล่อยกู้ของธนาคาร ทั้งนี้เพราะแม้ผู้กู้จะมีการวางแผนในด้านต่างๆ ทั้งในการผลิต การตลาด รวมถึงมีการบริหารจัดการมาเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่หากโครงการหรือธุรกิจไม่มี “ความเป็นไปได้ทางการเงิน” หรือ ไม่สามารถหารายได้เพียงพอที่จะนำมาชำระหนี้คืนธนาคารได้แล้ว ธนาคารก็จะปฏิเสธคำขอผู้ เอกสารที่ธนาคารใช้พิจารณาความสามารถชำระหนี้ มีดังนี้

1) กรณีบุคคลธรรมดา ได้แก่ สลิปเงินเดือน / หนังสือรับรองบัญชีเงินฝากธนาคาร

2) กรณีนิติบุคคล ได้แก่ งบการเงิน ซึ่งประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน

3) งบกระแสเงินสด และบัญชีเงินฝากธนาคาร

5.2.4 มูลค่าหลักประกัน (Collateral) หลักทรัพย์ที่ธนาคารรับไว้มักเป็นทรัพย์สินที่มีลักษณะสำคัญคือ ซื้อง่ายขายคล่อง หรือมีสภาพคล่องสูง และไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมาย ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินราคาได้แก่ เจ้าหน้าที่ประเมินของธนาคาร และบริษัทประเมินภายนอก ธนาคารให้กู้เท่าใด ธนาคารจะให้เงินกู้คิดเป็นสัดส่วนหรือร้อยละของราคาประเมินที่ประเมินได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของหลักประกัน (แต่ต้องอยู่ภายใต้ความสามารถชำระหนี้ด้วย)

ตารางที่ 4.2 ประเภทหลักประกัน

ประเภทของหลักประกัน	สัดส่วนของวงเงินกู้ที่จะได้รับ (ร้อยละของราคาประเมินที่ได้รับ)
1. ที่ดินเปล่า	ไม่เกินร้อยละ 80
2. ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ประเภท อาคารพาณิชย์ ทาวเฮ้าส์ มินิแฟคตอรี โฮมออฟฟิศ	ไม่เกินร้อยละ 70
3. สิ่งปลูกสร้าง (อย่างเดียว)	ไม่เกินร้อยละ 60
4. เครื่องจักรและอุปกรณ์	ประมาณร้อยละ 30 – 60
5. หนังสือค้ำประกันของ บสย. / สถาบันการเงินอื่น	ไม่เกินจำนวนเงินค้ำประกัน
6. สิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์	ไม่เกินร้อยละ 30

ที่มา : ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2554)

5.3 เงื่อนไขอื่น (Conditions) คือ สภาวะการณ์ต่างๆ ไป ซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจของผู้ประกอบการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ได้แก่ สภาพดินฟ้าอากาศ , สภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล การเมือง กฎหมาย ภาษี ปัญหาวัตถุดิบ ปัญหาแรงงาน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาวะเงินเฟ้อ เทคโนโลยี เทคนิคการผลิต เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการชำระหนี้ได้

6. ความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

การที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้นเกิดจากสาเหตุหลายประการ โดยแบ่งเป็นปัญหาของเงินกู้ตามประเภทของสินเชื่อ คือ (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2554)

1. สินเชื่อระยะสั้น

เงินที่กิจการหรือบุคคลได้รับในรูปของสินเชื่อระยะสั้นควรนำไปใช้ลงทุนหมุนเวียนทางการค้าปกติ ตลอดจนการจ่ายชำระเจ้าหนี้ ถึงแม้สินเชื่อระยะสั้นจะมีความเสี่ยงน้อยกว่าสินเชื่อระยะยาว แต่ก็เกิดปัญหาขึ้นได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้การนำเงินสินเชื่อระยะสั้นไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่ง เพราะปกติเงินที่จะนำไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวรควรเป็นเงินจากแหล่งเงินระยะยาว เนื่องจากสินทรัพย์ถาวรกว่าจะสร้างกระแส

เงินสดเพื่อนำมาชำระคืนได้ต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร หากใช้สินเชื่อบริษัทในการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เมื่อถึงเวลาต้องชำระคืนตามกำหนดเวลา อาจจะไม่มีการเสียดเงินสดทันพอที่จะนำมาชำระคืนได้ การนำสินเชื่อบริษัทไปใช้ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น เอาไปใช้ในทางส่วนตัวการดำเนินการของลูกค้าไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ปกติแล้วการค้าหรือธุรกิจจะมีฤดูกาล เจ้าของกิจการจะทราบและทำการประมาณการไว้ว่าในช่วงใดต้องการเงินทุนหมุนเวียนสูงกว่าปกติ เพื่อใช้ในการซื้อสินค้าและสนับสนุนลูกค้าการค้าแล้วจึงมากู้ยืมในรูปขอสินเชื่อระยะสั้น

2. สินเชื่อระยะยาว

อาจแบ่งออกได้เป็นปัญหาใหญ่ๆ ในความล่าช้าในการดำเนินงาน โดยปกติผู้ที่กู้ยืมใช้สินเชื่อบริษัทจะต้องมีการวางแผนเป็นขั้นตอนที่ จะใช้เวลาในการดำเนินงานนานเท่าใด หรือปัญหาทางการตลาด อาจจะเป็นปัญหาในเรื่องกลยุทธ์ รวมถึงภาวะการแข่งขันในสินค้าที่รุนแรงมาก หรือแม้ว่าจะขายได้แต่กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อยหรือมีอำนาจซื้อต่ำ ปัญหาในเรื่องของการผลิต อาจมีปัญหาในเรื่องแหล่งผลิต ไม่สามารถผลิตป้อนอุตสาหกรรมได้ หรือการอิงกับ Supplier เพียงบางราย ก็อาจเกิดปัญหาได้ ถ้า Supplier รายนั้นๆ ไม่ส่งวัตถุดิบมาให้ รวมถึงปัญหาแรงงานภายในบริษัท ปัญหาทางการเงิน การใช้หนี้เป็นจำนวนมากเกินไป ทำให้ขาดความยืดหยุ่นทางการเงิน หรือการขาดแคลนทุนหมุนเวียนอาจเกิดจากระยะเวลาการที่หนี้ลดลง

จากสาเหตุที่ทำให้เงินกู้เกิดปัญหา ธนาคารควรจะได้รับทราบถึงปัญหาของสินเชื่อนั้น ตั้งแต่ในช่วงเริ่มต้นของปัญหา ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆ ที่น่าสังเกตที่เป็นสัญญาณถึงความเสียหายสามารถแบ่งเป็น 4 ประเภทด้วยกันดังนี้

1. การเงิน มาจากการพิจารณาผลประกอบการจากงบดุล งบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสด รวมถึงข้อมูลอื่นๆ เช่น ตารางระยะเวลาการเก็บหนี้จากลูกค้าการค้าของลูกค้า
2. การดำเนินงาน มาจากการบริหารการผลิตและสินค้าคงคลัง ความสัมพันธ์กับ Supplier หรือกับผู้จัดการจำหน่าย รวมถึงความสัมพันธ์กับลูกค้าและพนักงาน และอีกประการหนึ่งคือ ภาพพจน์ภายนอกของธุรกิจต่อสาธารณชน
3. ความสัมพันธ์กับธนาคาร ดูความสัมพันธ์ระหว่างลูกหนี้กับธนาคาร การใช้ไปของสินเชื่อ รวมถึงความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่างๆกับธนาคาร
4. การบริหารงาน ดูในหลายๆ แง่มุมของประสิทธิภาพของผู้บริหาร เช่น ผู้บริหารอาจมีความประพฤติที่เปลี่ยนแปลงไป หรือการเปลี่ยนแปลงมุมมองของธุรกิจของตนเอง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าความเสี่ยงเป็นเรื่องที่ธนาคารไม่ต้องการ แต่ก็ต้องยอมรับว่าในการดำเนินธุรกิจทุกอย่างจะต้องมีความสูญเสียจำนวนหนึ่งเกิดขึ้นเสมอ ซึ่งเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ถ้าหากไม่ต้องการให้เกิดขึ้นจำเป็นต้องลงทุนด้วยการจัดให้มีมาตรการป้องกันที่รัดกุมเข้มแข็งขึ้น แต่เป็นที่แน่นอนว่ามาตรการที่รัดกุมเข้มแข็งไม่อาจจะป้องกันความเสี่ยงได้ครบร้อยละ 100 เพราะถ้าธนาคารไม่ต้องการให้เกิดความเสียหายเลย ก็ไม่ต้องปล่อยสินเชื่อ ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะเป็นรายได้ของธนาคาร ดังนั้นการลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อ จะมีหลัก 6 ประการคือ

1. การควบคุมให้ลูกหนี้ใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ ถือเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการที่จะเริ่มต้นควบคุมการเงินที่ลูกหนี้ขอกู้ยืมไปให้มีการนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์
2. การควบคุมให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลง ธนาคารต้องใช้ศิลปะในการติดตามลูกหนี้ให้รับรู้ถึงพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับธนาคารอย่างเคร่งครัด และโดยสม่ำเสมอด้วย มิฉะนั้นแล้วการละเลยของฝ่ายธนาคารเองจะกลายเป็นสาเหตุให้ฝ่ายลูกหนี้อ่อยๆละเลย จนไม่ปฏิบัติตามสัญญาในที่สุด
3. การเฝ้าดูการดำเนินงานของลูกหนี้ เจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคารต้องมีการติดตามลูกหนี้อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
4. การดูแลระวังหลักประกันไม่ให้เสื่อมค่า ธนาคารจะดูแลหลักประกันไม่ให้เสื่อมค่าลง เพราะฉะนั้นเวลาที่ลูกหนี้ไม่มีเงินมาชำระตามสัญญา ธนาคารสามารถที่จะบังคับเอาจากหลักประกันได้ แต่หากหลักประกันนั้นเสื่อมค่าก็ทำให้ธนาคารได้รับเงินลดน้อยลงตามมูลค่าของหลักทรัพย์นั้น วิธีการดูแลไม่ให้หลักทรัพย์เสื่อมค่า เช่น จัดให้มีการประกันภัยอาคารบ้านเรือน การดูแลรักษาสภาพสิ่งปลูกสร้าง การตรวจตราที่ดินที่รับประกันว่ามีใครบุกรุกหรือไม่
5. การดูแลอายุความ และความสมบูรณ์ของสัญญา ส่วนหนึ่งของความปลอดภัยในหนี้ที่ปล่อยไป คือ สัญญาไม่ขาดอายุความซึ่งสามารถจะใช้บังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนธนาคารได้ เพราะหากสัญญาเกิดขาดอายุความ ศาลก็ไม่พิจารณาคดีที่ธนาคารเสนอ
6. การเยียวยาหนี้ให้ถูกวิธี หากลูกหนี้เกิดอาการไม่ดี ไม่ใช่ว่าทางธนาคารจะทอดทิ้ง เพราะส่วนสำคัญของหนี้คือ ธนาคารต้องการได้รับการชำระหนี้คืนจากลูกหนี้ ดังนั้นหากสามารถช่วยเหลือให้ลูกหนี้มีความเข้มแข็งขึ้น ก็ทำให้ลูกหนี้หาเงินมาชำระคืนได้ การช่วยเหลือลูกหนี้ เช่น การยืดเวลาในการชำระหนี้ การผ่อนปรนเงื่อนไขข้อตกลง การให้กู้เพิ่ม หรือการลดเงินกู้อ่างบางส่วนลง

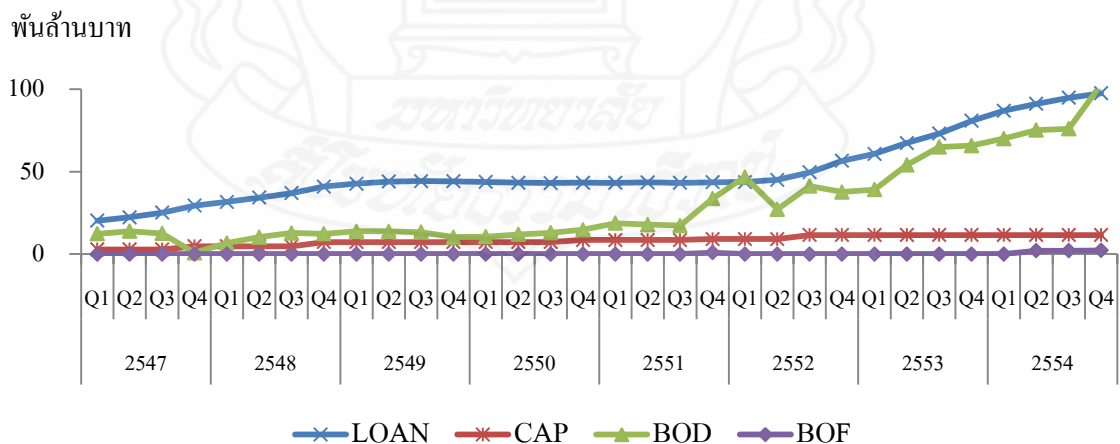
บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย โดยจะศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มาสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

1. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ

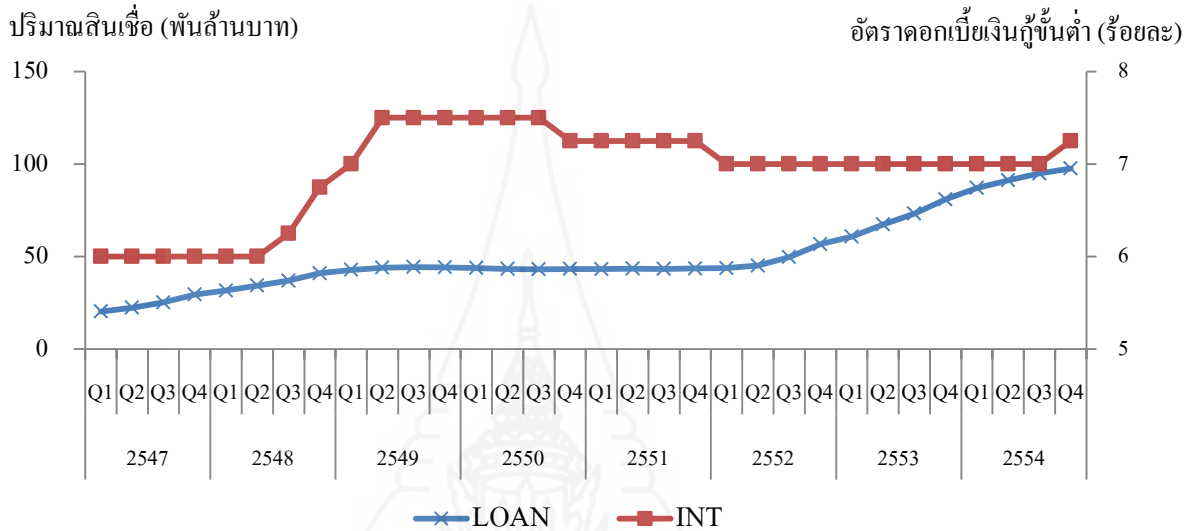
1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ (LOAN) กับ ปริมาณเงินทุน (CAP) ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ (BOD) และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (BOF)

ภาพที่ 5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับปริมาณเงินทุน ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ

จากภาพที่ 5.1 พบว่า แนวโน้มปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับปริมาณสินเชื่อ ขณะที่ปริมาณเงินทุนมีการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยและปริมาณเงินกู้ยืมต่างประเทศมีปริมาณน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณสินเชื่อ และแนวโน้มมีการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

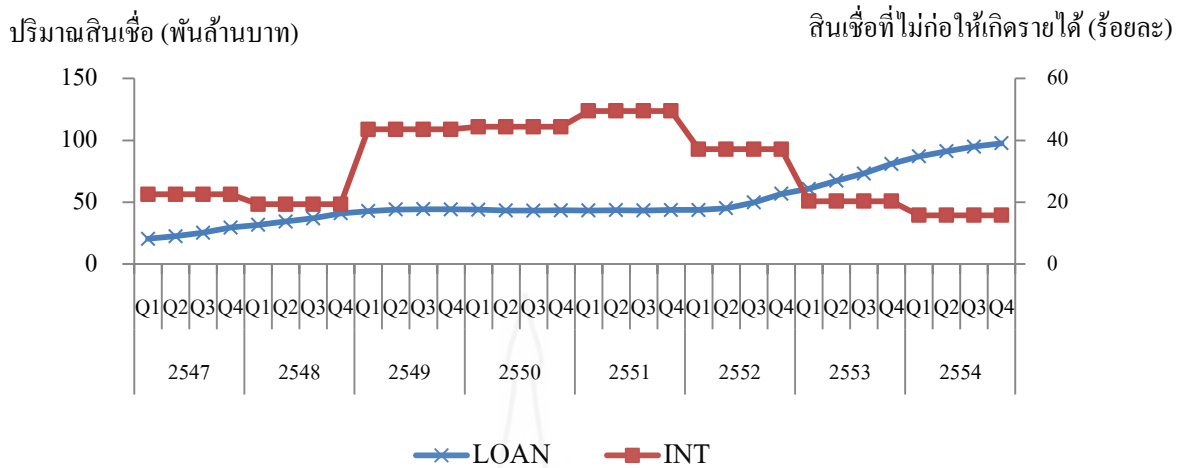
1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ (LOAN) กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (INT)

ภาพที่ 5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ

จากภาพที่ 5.2 พบว่า แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยขาลงในปีพ.ศ.2550-2552 แนวโน้มปริมาณสินเชื่อค่อนข้างทรงตัว แต่ในขณะที่แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยทรงตัวในปีพ.ศ. 2552-2554 แนวโน้มปริมาณสินเชื่อกลับเพิ่มขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ (LOAN) กับอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)

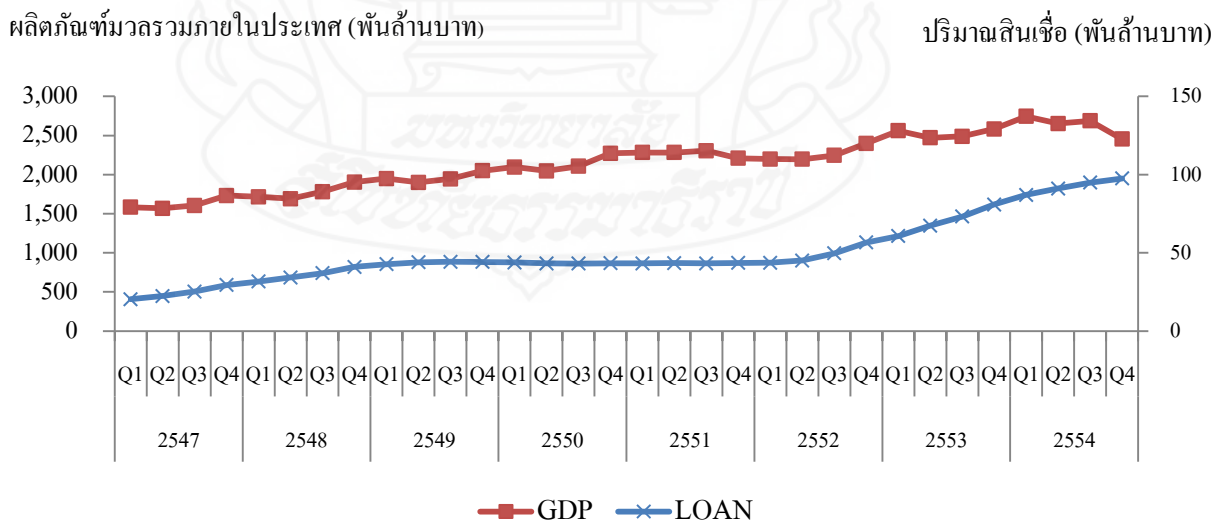
ภาพที่ 5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ร้อยละ)

จากภาพที่ 5.3 พบว่า ในช่วงที่อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นสูงในปีพ.ศ. 2549-2552 ปริมาณสินเชื่อค่อนข้างทรงตัว แต่ในขณะที่อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงในปีพ.ศ. 2553-2554 แนวโน้มปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว

2. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ (LOAN) กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

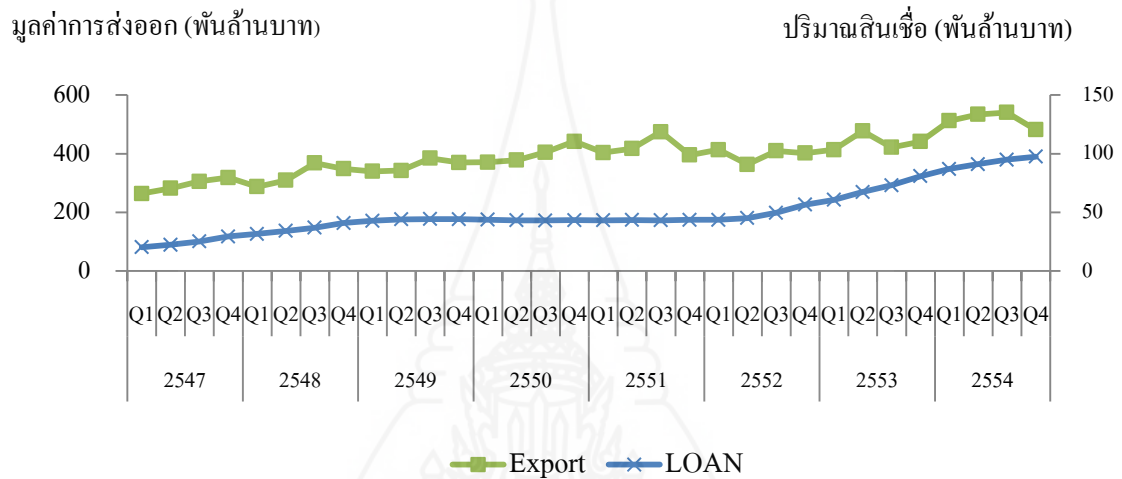
(GDP)

ภาพที่ 5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

จากภาพที่ 5.4 พบว่า แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกไตรมาส สอดคล้องกับปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ (LOAN) กับมูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Export)

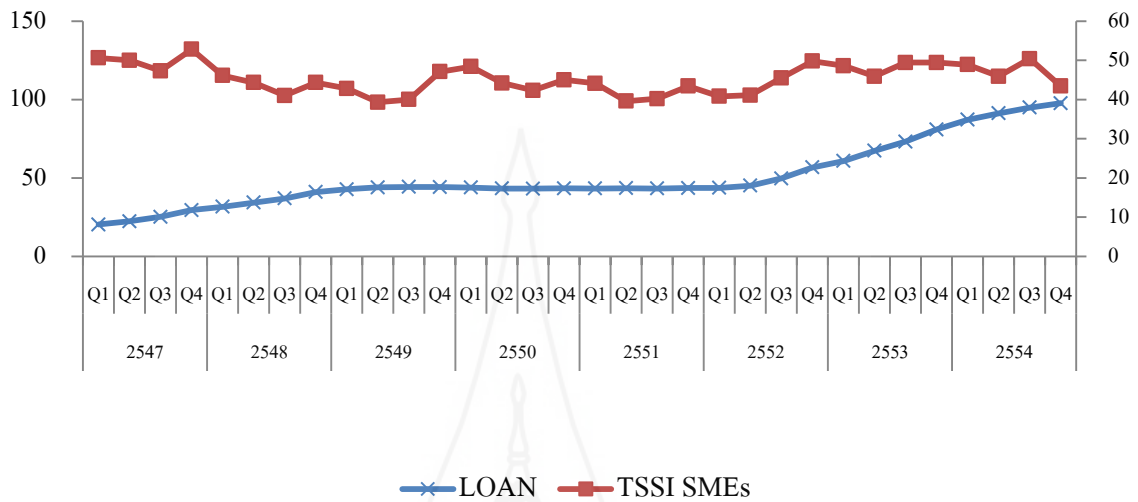
ภาพที่ 5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับมูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากภาพที่ 5.5 พบว่า มูลค่าการส่งออกค่อนข้างผันผวน แต่แนวโน้มยังเพิ่มขึ้นในระดับต่ำ ขณะที่ปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความชันมากกว่ามูลค่าการส่งออก

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TSSI SMEs)

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการ(หน่วย)

ปริมาณสินเชื่อ (พันล้านบาท)

ภาพที่ 5.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินเชื่อ กับดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากภาพที่ 5.6 พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการมีความผันผวนตลอดปีพ.ศ.2547-2554 และไม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ปริมาณสินเชื่อมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

3. การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตารางที่ 5.1 แสดงผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

	LOAN	CAP	BOD	BOF	INT	NPL	GDP	Export	TSSI
LOAN Pearson Correlation	1.000	0.849	0.927	0.648	0.404	-0.382	0.878	0.865	0.163
Sig. (2-tailed)		0.000***	0.000***	0.012*	0.022*	0.031*	0.000***	0.000***	0.372
CAP Pearson Correlation	0.849	1.000	0.784	0.222	0.603	-0.043	0.953	0.847	0.020
Sig. (2-tailed)	0.000***		0.000***	0.446	0.000***	0.817	0.000***	0.000***	0.915
BOD Pearson Correlation	0.927	0.784	1.000	0.667	0.227	-0.470	0.789	0.768	0.196
Sig. (2-tailed)	0.000***	0.000***		0.009**	0.212	0.007**	0.000***	0.000***	0.283
BOF Pearson Correlation	0.648	0.222	0.667	1.000	0.311	-0.394	0.344	0.612	0.037
Sig. (2-tailed)	0.012*	0.446	0.009**		0.279	0.164	0.229	0.020*	0.899
INT Pearson Correlation	0.404	0.603	0.227	0.311	1.000	0.620	0.582	0.559	-0.415
Sig. (2-tailed)	0.022*	0.000***	0.212	0.279		0.000***	0.000***	0.001**	0.018*
NPL Pearson Correlation	-0.382	-0.043	-0.470	-0.394	0.620	1.000	-0.067	-0.078	-0.535
Sig. (2-tailed)	0.031*	0.817	0.007**	0.164	0.000***		0.716	0.672	0.002**
GDP Pearson Correlation	0.878	0.953	0.789	0.344	0.582	-0.067	1.000	0.923	0.080
Sig. (2-tailed)	0.000***	0.000***	0.000***	0.229	0.000***	0.716		0.000***	0.665
Export Pearson Correlation	0.865	0.847	0.768	0.612	0.559	-0.078	0.923	1.000	-0.051
Sig. (2-tailed)	0.000***	0.000***	0.000***	0.020*	0.001**	0.672	0.000***		0.780
TSSI Pearson Correlation	0.163	0.020	0.196	0.037	-0.415	-0.535	0.080	-0.051	1.000
Sig. (2-tailed)	0.372	0.915	0.283	0.899	0.018*	0.002**	0.665	0.780	

* ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

** ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

*** ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

จากตารางที่ 5.1 พบว่า ตัวแปรอิสระเกือบทุกตัวยกเว้นดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TSSI SMEs) มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อ โดย

ปริมาณเงินทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อัตราส่วนปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแบบจำลองด้วยวิธี OLS

การวิเคราะห์ข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ปี.ศ.2547-2554 โดยการนำตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อจะประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธี Enter มาสร้างแบบจำลองเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linear Relationship) จากแบบจำลองที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ คือ

$$\text{LOAN} = f(\text{CAP}, \text{BOD}, \text{BOF}, \text{INT}, \text{NPL}, \text{GDP}, \text{Export}, \text{TSSI SMEs}) \dots \dots \dots (5.1)$$

และเขียนเป็นสมการทั่วไปได้ดังนี้

$$\text{LOAN} = a_0 + a_1 \text{CAP} + a_2 \text{BOD} + a_3 \text{BOF} + a_4 \text{INT} + a_5 \text{NPL} + a_6 \text{GDP} + a_7 \text{Export} + a_8 \text{TSSI SMEs}$$

ตารางที่ 5.2 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยของปริมาณการปล่อยสินเชื่อ ครั้งที่ 1

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ a_i	T-Test (p-value)	R^2	Adjusted R^2	F-Test (p-value)	D.W.	VIF
			0.982	0.954	0.001**	2.441	
(Constant)	-127.414	0.367					
CAP	0.699	0.815					8.355
BOD	0.438	0.042*					9.361
BOF	2.995	0.255					2.889
INT	6.608	0.760					3.151
NPL	-0.060	0.908					26.060
GDP	49.954	0.217					29.808
Export	-0.003	0.967					8.268
TSSI SMEs	-0.091	0.944					13.261

* ตัวแปรอิสระมีนัยสำคัญในการอธิบายตัวแปรตามที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

** แบบจำลองมีนัยสำคัญในการอธิบายตัวแปรตามที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากผลการวิเคราะห์ด้วยวิธี OLS พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลปริมาณสินเชื่อ คือ ปริมาณเงินกู้ภายในประเทศ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนปัจจัยอื่นๆไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

และความเหมาะสมจากแบบจำลอง ได้ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.954 ซึ่งถือได้ว่า จากตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวรวมกัน มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามร้อยละ 95.4 และเมื่อทดสอบ F-test ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.001 หมายถึง แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อได้ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9 อย่างไรก็ตามเมื่อดูค่า D.W. มีค่ามากกว่า 2 ซึ่งไม่มีปัญหา Auto Correlations แต่เนื่องจากค่า VIF ของตัวแปรอิสระเกิน 5.3 แสดงว่า มีปัญหา Multi Collinearity คือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ในกลุ่มปริมาณเงินทุนมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินกู้ภายในประเทศ และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ดังนั้นจึงวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) อีกครั้ง ด้วยวิธี Stepwise มาสร้างแบบจำลองใหม่ ซึ่งจะเลือกตัวแปรที่เหมาะสมเข้าสู่แบบจำลอง เพื่อขจัดปัญหา Multi Collinearity

ตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยของปริมาณการปล่อยสินเชื่อ ครั้งที่ 2

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ a_i	T-Test	Adjusted	F-Test	D.W.	VIF
		(p-value)	R ²	R ²		
			0.972	0.967	0.000**	0.066
(Constant)	15.643	0.000**				
BOD	0.058	0.000**				1.723
GDP	7.145	0.000**				1.723

** ตัวแปรอิสระมีนัยสำคัญในการอธิบายตัวแปรตามที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

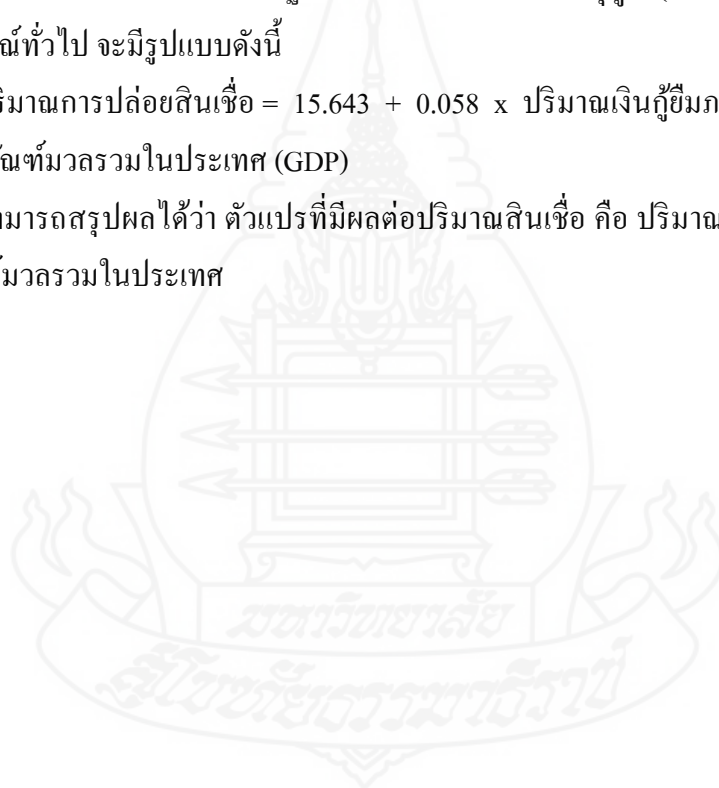
จากผลการวิเคราะห์ด้วยวิธี OLS ด้วยวิธี Stepwise พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลปริมาณสินเชื่อ คือ ปริมาณเงินกู้ภายในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9

และความเหมาะสมจากแบบจำลอง ได้ค่า Adjust R² เท่ากับ 0.967 ซึ่งถือได้ว่า จากตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว คือ ปริมาณเงินกู้ภายในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามร้อยละ 96.7 และเมื่อทดสอบ F-test ได้ค่า p-value เท่ากับ 0.000 หมายถึง แบบจำลองนี้สามารถพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อ คงค้างได้ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99.9 และเมื่อดูค่า D.W. มีค่าน้อยกว่า 2 ซึ่งไม่มีปัญหา Auto Correlations และค่า VIF ของตัวแปรอิสระน้อยกว่า 5.3 ซึ่งแสดงว่าไม่มีปัญหา Multi Collinearity ดังนั้นจึงได้สมการพยากรณ์ปริมาณสินเชื่อ

ดังนั้นแบบจำลองทางเศรษฐมิติ ที่ใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ในรูปสมการพยากรณ์ทั่วไป จะมีรูปแบบดังนี้

ปริมาณการปล่อยสินเชื่อ = 15.643 + 0.058 x ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ (BOD) + 7.145 x ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

สามารถสรุปผลได้ว่า ตัวแปรที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ คือ ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย อันเป็นสถาบันการเงินหลักของภาครัฐ ให้บริการทางการเงินและบริการอื่นๆ ตามความต้องการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย และส่งเสริมและพัฒนาให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และยังมีบทบาทสำคัญในการเข้าไปช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องประสบกับภาวะวิกฤติหลายเรื่อง เช่น วิกฤติเศรษฐกิจ ภาวะอุทกภัย เป็นต้น เพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้

อย่างไรก็ตามธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ยังประสบปัญหาบางประการ เช่น ต้นทุนเงินที่สูง ทำให้มีกำไรสุทธิน้อยกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ รวมทั้งความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีอัตราสูง ทำให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจึงจำเป็นต้องควบคุมและรักษาระดับความเสี่ยงไม่ให้เป็นการระลอกในอนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อเสถียรภาพของธนาคารในที่สุด

1. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิย้อนหลังเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2554 และใช้วิธีการทางเศรษฐมิติสร้างแบบจำลองหาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จากตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวแปร ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปริมาณเงินทุน ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำ และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อม นำมาวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ปัจจัยภายใน ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ และในการวิเคราะห์จากแบบจำลอง ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ

ส่วนปริมาณเงินทุน ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำ ถึงแม้จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ แต่ถูกขจัดออกเมื่อวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ นั้นถึงจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณ แต่ถูกขจัดออกเมื่อวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณเช่นกัน

ส่วนปัจจัยภายนอก ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ และในการวิเคราะห์จากแบบจำลอง ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและมีผลต่อปริมาณสินเชื่อ

ส่วนมูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถึงแม้จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ แต่ถูกขจัดออกเมื่อวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อ จึงถือได้ว่า ไม่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ

2. อภิปรายผล

ในการดำเนินธุรกิจของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำเป็นต้องสอดคล้องกับสินทรัพย์ที่มีอยู่ ซึ่งโครงสร้างสินทรัพย์ของธนาคาร ประกอบด้วยปริมาณเงินทุน ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ และปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ซึ่งจากการศึกษาผลดำเนินงานของธนาคาร พบว่า ปริมาณเงินฝากมีสัดส่วนมากที่สุดในโครงสร้างสินทรัพย์ ซึ่งเงินฝากนั้นรวมอยู่ในปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ

ดังนั้นจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ จึงสรุปได้ว่า ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ มีผลต่อปริมาณสินเชื่อมากที่สุด ขณะที่ปัจจัยอื่นที่อยู่ในโครงสร้างสินทรัพย์ของธนาคาร จะพบว่า ทั้งปริมาณเงินทุน และปริมาณเงินกู้ยืมในประเทศมีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ และนอกจากนี้ปริมาณเงินทุน และปริมาณเงินกู้ยืมใน

ประเทศ ยังมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ อีกด้วย ซึ่งทำให้การวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ ที่เกิดปัญหา Multicollinearity หรือการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง จึงทำให้ต้องพิจารณาตัดตัวแปรที่มีความสำคัญน้อยกว่าออกไป แล้วคัดตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดเอาไว้ในสมการ ก็คือ ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ ดังนั้นจึงตัดปริมาณเงินทุน และปริมาณเงินกู้ยืมในประเทศออกไปแทน

อย่างไรก็ตามต้นทุนเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคาร มีสัดส่วนสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ดังนั้นเมื่อธนาคารจำเป็นต้องหาเงินเพื่อนำมาปล่อยสินเชื่อ จึงต้องหาแหล่งให้กู้ยืมเงินที่คิดดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งมีธนาคารเองก็อยู่ในกลุ่มสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ จึงน่าจะศึกษาในเชิงลึกต่อไป ถึงการหาเงินดอกเบี้ยต่ำของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐอื่น หรืออาจขอกู้เงินจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ อื่นๆ โดยตรง

ทั้งนี้ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่า ปริมาณเงินฝากที่รวมเป็นส่วนหนึ่งของปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ แต่ผลการศึกษาครั้งนี้แตกต่างจากงานวิจัยอื่น ที่พบว่า ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยรวมทั้งอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ นั่น แต่การศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษาเบื้องต้น ปัจจัยเหล่านี้ต่างมีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อจริง เช่นเดียวกับงานวิจัยอื่น แต่เมื่อใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ที่จำเป็นต้องขจัดตัวแปรที่มีปัญหา Multicollinearity จึงสรุปว่า ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ

ส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ มีอิทธิพลต่อปริมาณสินเชื่อ เนื่องจากแนวโน้มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยหากเป็นช่วงที่เศรษฐกิจดี ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการใช้จ่ายสูง สอดคล้องกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีมากตามไปด้วย ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงมีความต้องการสินเชื่อมากตามไปด้วยเช่นกัน จึงมีผู้ประกอบการมาขอสินเชื่อกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจำนวนมาก

ส่วนมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่จะขยายตัวตามเศรษฐกิจต่างประเทศ ไม่ได้มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อ เนื่องจากลูกค้าธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม ซึ่งไม่ได้ส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการขายสินค้าในท้องถิ่น และนอกจากนี้ธนาคารไม่มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่

ให้บริการการค้าต่างประเทศ ที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยดูแลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ส่งออกเป็นหลัก

ส่วนดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเลย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ไม่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่พบว่า ปัจจัยสะท้อนเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศ มีเพียงปัจจัยเดียวคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ที่ส่งผลต่อปริมาณสินเชื่อ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ปริมาณเงินกู้ภายในประเทศ โดยเฉพาะปริมาณเงินฝาก เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อมากที่สุด ดังนั้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยที่มีบทบาทในการปล่อยสินเชื่อตามนโยบายรัฐ ต้องการแหล่งเงินเพิ่มเติมและต้องมีต้นทุนต่ำ เพื่อให้ธนาคารมีเสถียรภาพ และสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

3.2 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยต้องประเมินความต้องการสินเชื่ออย่างเหมาะสม โดยการประเมินจากแนวโน้มเศรษฐกิจ โดยการวิเคราะห์แนวโน้มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพื่อให้สามารถระดมปริมาณเงินทุนให้พอเพียงกับความต้องการ ซึ่งหากระดมทุนมากเกินไปก็เป็นภาระที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยต้องเป็นภาระจ่ายดอกเบี้ยเกินความจำเป็น หรือหากระดมทุนน้อยไป ก็จะขาดโอกาสในการปล่อยสินเชื่อ

3.3 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งการศึกษาครั้งต่อไปอาจเจาะลึกปริมาณเงินให้สินเชื่อ โดยแบ่งตามประเภทลูกค้า ซึ่งอาจแบ่งตามประเภทธุรกิจ ได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคบริการ หรืออาจแบ่งตามพื้นที่ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ เนื่องจากแต่ละประเภทความต้องการสินเชื่อจะไม่เท่ากัน

3.4 การศึกษาครั้งต่อไปอาจพิจารณาจากปัจจัยอื่นๆ เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อาจเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือการเปลี่ยนปริมาณเงินให้สินเชื่อเป็นปริมาณเงินอนุมัติสินเชื่อ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุศล จันทรแสงศรี (2554) *บทบาทของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือ
ธนาคารแห่งประเทศไทย*
- จรัสศรี ชิตเลิศเดชา (2534) “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ใน
ประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ณรงค์ฤทธิ์ ประเทียบอินทร์ (2546) “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์
ไทย หลังช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2550) *เอสเอ็มอีมีตำนาน*
- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2555) *รายงานผลดำเนินงาน
ประจำปี 2554* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมแห่งประเทศไทย
- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (2554) *แผนวิสาหกิจประจำปี
2555-2557 และแผนธุรกิจประจำปี 2555* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธนาคารพัฒนา
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
- นิตยา ตรีสุทธาชีพ (2532) “การศึกษาโครงสร้างสินเชื่อและปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ
เพื่อการเคหะ : กรณีของธนาคารอาคารสงเคราะห์” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บัณฑิต นิถาวร และมาตี วีระกิจพานิช (2530) *ความผันผวนของ ภาวะเศรษฐกิจและเสถียรภาพ
ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย* ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ฝ่ายวิจัยวางแผนและงบประมาณ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
(2554) *นโยบายการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยในบริบท
การค้าเสรี*
- พัฒน์นัท บุญญานุกงส์ (2547) “ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์และอุปทานสินเชื่อภาคเอกชนของ
ธนาคารพาณิชย์ไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
รามคำแหง
- พิกุล ไคว้สุวรรณ (2533) *การธนาคารพาณิชย์* เชียงใหม่ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

- วเรศ อุปปาดิก (2533) *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วเรศ อุปปาดิก (2544) *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศุภฤกษ์ ศรีเนตร (2538) *เศรษฐศาสตร์การเงิน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สินีนานู สุกรณ์ไพบูลย์ (2541) *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สันติฐิติ ผลภายี (2536) “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อสาขาอุตสาหกรรมของธนาคารพาณิชย์” ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สันติชัย ชวนสมสุข (2526) “อุปทานและอุปสงค์สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุกัญญา ตันธนวัฒน์, อสัมภินพงค์ จัตราคม, วรณี จิเจริญ และอดิ ไทยานันท์ (2552) *เศรษฐศาสตร์ทั่วไป* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุพมาลย์ ถัดพลี อรุณศรี เมธิสริยพงษ์ สกัทรพร ธรรมภรณ์พิลาศ และนรพรช เพ็ชรตระกูล (2552) *โครงการวิจัยการศึกษาแนวทางการพัฒนาสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง*
- สุชน สุขกลับ (2553) *ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อ SMEs ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)* เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุภาวดี อังศุวัฒน์ (2551) *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อ ภูมิศึกษา : ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)* วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2548) *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประจำปี 2547 และแนวโน้มปี 2548*
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2555) *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประจำปี 2554 และแนวโน้มปี 2555*
- อุทัย สี่หิรัญวงศ์ (2546) *อุปทานของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย* วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เอนก เขียรถาวร (2538) *เศรษฐศาสตร์มหภาค 1* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2552) *เอกสารคำสอนวิชา BG202 ธุรกิจสมัยใหม่* มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ครั้งที่ 1

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ครั้งที่ 1

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	TSSI, BOF, INT, Export, BOD, CAP, NPL, GDP ^a		. Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: LOAN

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.991 ^a	.982	.954	4.42440	2.441

a. Predictors: (Constant), TSSI, BOF, INT, Export, BOD, CAP, NPL, GDP

b. Dependent Variable: LOAN

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	5410.629	8	676.329	34.550	.001 ^a
	Residual	97.877	5	19.575		
	Total	5508.506	13			

a. Predictors: (Constant), TSSI, BOF, INT, Export, BOD, CAP, NPL, GDP

b. Dependent Variable: LOAN

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	TSSI, BOF, INT, Export, BOD, CAP, NPL, GDP ^a		. Enter

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1 (Constant)	-127.414	128.593		-.991	.367		
CAP	.699	2.836	.042	.247	.815	.120	8.355
BOD	.438	.161	.495	2.716	.042	.107	9.361
BOF	2.995	2.332	.130	1.284	.255	.346	2.889
INT	6.608	20.461	.034	.323	.760	.317	3.151
NPL	-.060	.493	-.037	-.122	.908	.038	26.060
GDP	49.954	35.355	.460	1.413	.217	.034	29.808
Export	-.003	.064	-.007	-.043	.967	.121	8.268
TSSI	-.091	1.234	-.016	-.074	.944	.075	13.261

a. Dependent Variable: LOAN

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ครั้งที่ 2

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ครั้งที่ 2

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	BOD		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	GDP		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: LOAN

Model Summary^c

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.926 ^a	.857	.845	8.10704	
2	.986 ^b	.972	.967	3.71926	.066

a. Predictors: (Constant), BOD

b. Predictors: (Constant), BOD, GDP

c. Dependent Variable: LOAN

ANOVA^c

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4719.817	1	4719.817	71.813	.000 ^a
	Residual	788.689	12	65.724		
	Total	5508.506	13			
2	Regression	5356.343	2	2678.172	193.608	.000 ^b
	Residual	152.162	11	13.833		
	Total	5508.506	13			

a. Predictors: (Constant), BOD

b. Predictors: (Constant), BOD, GDP

c. Dependent Variable: LOAN

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	22.803	5.625		4.054	.002		
	BOD	.819	.097	.926	8.474	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	-81.855	15.643		-5.233	.000		
	BOD	.563	.058	.637	9.679	.000	.580	1.723
	GDP	48.468	7.145	.446	6.783	.000	.580	1.723

a. Dependent Variable: LOAN

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวคำปิ่น พิมพ์พร
วัน เดือน ปีเกิด	10 ธันวาคม 2523
สถานที่เกิด	97 ม.2 ต.หนองหัวช้าง อ.กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ระดับ 7

